



Tweede Kamer der Staten-Generaal
Aan de griffier van de vaste commissie voor Financiën - A.H.M. Weeber
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

24 oktober 2021

Referentie: 30320629F091

Betreft: Antwoorden op de vragen van de commissie Financiën

Geachte heer/mevrouw Weeber,

Conform uw verzoek doen wij u bijgaand onze antwoorden toekomen op de door de commissie voor Financiën op 18 oktober aan ons gestelde vragen naar aanleiding van ons rapport Reconstructie en tijdlijn van het 'memo-Palmen' d.d. 29 september jl.

Wij hebben in de bijlage bij deze brief de vragen individueel beantwoord op basis van de bij ons bekende informatie. In deze brief delen wij een aantal beschouwingen over het door ons uitgevoerde onderzoek in relatie tot de aan ons gestelde vragen.

Algemeen

Wij hebben ons rapport opgesteld op basis van de feiten en omstandigheden zoals die ons gebleken zijn tijdens het onderzoek. Deze feiten en omstandigheden hebben wij verzameld op basis van de gesprekken die wij hebben gevoerd en de documenten die wij hebben verzameld ter beantwoording van de onderzoeksvragen. Uit de vragen van uw commissie blijkt dat de commissie een aantal vragen heeft die zij niet kan beantwoorden op basis van de informatie in ons rapport. Wij hebben deze vragen van de commissie naar beste kunnen beantwoord. Wij hebben geen aanvullend onderzoek gedaan om deze vragen te beantwoorden.

Onafhankelijkheid onderzoekers

Wij willen benadrukken dat wij het onderzoek onafhankelijk hebben uitgevoerd. We hebben ons ingezet een zo correct mogelijke weergave van de feiten en omstandigheden blijkend uit het onderzoek op te nemen in het rapport. De onderzoeksvraag is opgesteld door het Ministerie van Financiën; PwC heeft de werkwijze, scope en diepgang van het onderzoek bepaald.

Het Ministerie van Financiën heeft ons gedurende het onderzoek geen beperkingen opgelegd. Wij hebben toegang gekregen tot de (voormalige) medewerkers en bewindspersonen en informatie die wij nodig achten voor de uitvoering van het onderzoek (met uitzondering van de in ons rapport opgenomen beperkingen). De door het Ministerie van Financiën ingestelde begeleidingscommissie heeft ons gefaciliteerd bij de uitvoering van ons onderzoek. Ook tijdens het wederhoor proces van ons concept-rapport met betrokkenen (inclusief het Ministerie van Financiën) is er op generlei wijze

*PricewaterhouseCoopers Advisory N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 9616,
1006 GC Amsterdam*

T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

ongepaste invloed uitgeoefend op de inhoud van het rapport en de verwoording van onze bevindingen. Wij hebben zelf bepaald wat in ons definitieve rapport is opgenomen.

Bijeenkomsten op 4 en 5 juni 2019

Uw commissie heeft vragen gesteld ter verduidelijking van de bijeenkomsten en beschikbare informatie op 4 en 5 juni 2019. Zoals in ons rapport toegelicht is de reconstructie van de 'juni-week' van 2019 bemoeilijkt door het feit dat uit de interviews en het e-mailonderzoek blijkt dat de gesprekken niet synchroon lopen met hetgeen in de agenda's werd genoteerd. De agenda's bleken een planning vooraf en de realiteit van de 'juni-week' in 2019 verliep anders dan agenda's deden vermoeden. Daarnaast blijkt uit de gesprekken dat - mede door de hectiek van deze week - herinneringen aan specifieke bijeenkomsten in deze week zijn vervaagd, onderling niet geheel consistent zijn of niet consistent zijn met hetgeen wij uit bijvoorbeeld e-mails hebben kunnen reconstrueren. Dit is op zich niet vreemd aangezien deze bijeenkomsten ruim 2 jaar geleden hebben plaatsgevonden. Daarnaast hebben medewerkers ons verklaard dat het voor hen soms lastig is onderscheid te maken tussen de zuivere herinnering uit die tijd en in hoeverre de eigen herinnering is aangevuld op basis van de sindsdien uitgevoerde onderzoeken en media-aandacht.

Daar waar wij geen zekerheid hebben kunnen krijgen over deze bijeenkomsten (voor wat betreft de aanwezige deelnemers of over hetgeen besproken is), hebben wij geen feiten in ons rapport opgenomen. Ten behoeve van de beantwoording van uw vragen hebben wij wel de ons ter beschikking staande informatie nogmaals kritisch beschouwd en op basis daarvan uw vragen beantwoord.

Van concept naar definitief rapport

De wijzigingen die wij tussen 17 september 2021 en 29 september 2021 hebben aangebracht, zijn ingegeven door opmerkingen van het Ministerie van Financiën, opmerkingen uit wederhoor met (voormalige) medewerkers en bewindspersonen van het Ministerie van Financiën en interne kwaliteitscontroles (waaronder ook consistentie, leesbaarheid en andere meer taalkundige aanpassingen) bij onszelf.

De ontvangen opmerkingen zijn in gezamenlijkheid beschouwd, en, indien en voor zover in het kader van de beantwoording van de onderzoeksvragen door ons relevant bevonden, in het definitieve rapport verwerkt om tot een zorgvuldig opgebouwd rapport te komen. Het verkrijgen en objectief wege van opmerkingen bij een concept-rapport is gangbaar en een belangrijk onderdeel van het onderzoeksproces op basis waarvan wij kunnen vaststellen of de feiten en context correct zijn begrepen en in het rapport zijn verwoord.

Een tweetal vragen kunnen wij niet beantwoorden. Deze zijn ons inziens bestemd voor het Ministerie van Financiën. We hebben deze vragen dan ook doorgeleid (vragen 25 en 73).

We zijn graag bereid de antwoorden op de vragen op 26 oktober nader toe te lichten.

Hoogachtend,
PricewaterhouseCoopers Advisory N.V.

Bijlage
Antwoorden op de vragen van feitelijke aard van de leden van de Vaste Kamercommissie voor Financiën ten behoeve van de hoorzitting over het rapport “Reconstructie en tijdslijn van het ‘memo-Palmen” op 26 oktober 2021

Vraag	Antwoord
<p>1. Is naar het oordeel van PwC het rapport in de eindfase afgezwakt en aangepast onder druk van het ministerie van Financiën?</p>	<p>Nee. De wijzigingen die wij tussen 17 september 2021 en 29 september 2021 hebben aangebracht, zijn ingegeven door opmerkingen van het Ministerie van Financiën, opmerkingen uit wederhoor met (voormalige) medewerkers en bewindspersonen van het Ministerie van Financiën en interne kwaliteitscontroles (waaronder ook consistentie, leesbaarheid en andere meer taalkundige aanpassingen) bij onszelf. Er is op geen enkele manier druk uitgeoefend door het Ministerie van Financiën om aanpassingen door te voeren. Tevens zijn de wijzigingen ook niet afgestemd met het ministerie van Financiën.</p>
<p>2. Kan PwC aangeven welke waarborgen zijn gehanteerd voor de onafhankelijk van haar onderzoek?</p>	<p>PwC heeft het onderzoek onafhankelijk uitgevoerd. We hebben ons ingezet een zo correct mogelijke weergave van de feiten en omstandigheden blijkend uit het onderzoek op te nemen in het rapport.</p> <p>PwC werkt als bedrijf met de geldende standaarden en waarborgen die passen bij onafhankelijk onderzoek waaronder compliance met de integriteitsverklaring van het Rijk.</p> <p>De onderzoeksvragen zijn opgesteld door het Ministerie van Financiën - PwC heeft de werkwijze, scope en diepgang van het onderzoek bepaald. Wij verwijzen hiervoor naar hoofdstuk 3 van het rapport.</p> <p>Het Ministerie van Financiën heeft ons gedurende het onderzoek geen beperkingen opgelegd. Wij hebben toegang gekregen tot de (voormalige) medewerkers en bewindspersonen en informatie die wij nodig achten voor de uitvoering van het onderzoek. De door het Ministerie van Financiën ingestelde begeleidingscommissie heeft ons gefaciliteerd bij de uitvoering van het onderzoek. Ook ten tijde van het wederhoor proces met betrekking tot het concept-rapport met betrokkenen (inclusief het Ministerie van Financiën) is geen druk uitgeoefend om de inhoud van het rapport en de verwoording van de bevindingen op enige wijze te beïnvloeden. Wij hebben zelf bepaald wat in het definitieve rapport is opgenomen.</p>

Vraag	Antwoord
<p>3. Welke wet- en regelgeving gelden voor accountants/PwC als zij worden ingehuurd voor onafhankelijk onderzoek?</p>	<p>Zoals vermeld in alinea 80 van het rapport, hebben wij het onderzoek uitgevoerd en over de uitkomsten gerapporteerd in overeenstemming met op ons van toepassing zijnde beroepsregels voor accountants. Deze zijn vervat in de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).</p> <p>In artikel 2 van de VGBA is opgenomen dat teneinde invulling te geven aan zijn verantwoordelijkheid als accountant om te handelen in het algemeen belang, de accountant zich aan de volgende fundamentele beginselen houdt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - professionaliteit; - integriteit; - objectiviteit; - vakbekwaamheid en zorgvuldigheid; en - vertrouwelijkheid.
<p>4. Op grond van welke professionele beginselen en kernwaarden is er opgetreden?</p>	<p>Voor de algemene gedrags- en beroepsregels voor accountants verwijzen wij naar het antwoord op vraag 3. Aanvullend merken wij op dat PwC een ‘purpose’ heeft gedefinieerd inclusief daarbij behorende kernwaarden die integraal onderdeel uitmaken van de wijze waarop wij onze werkzaamheden uitvoeren en die tevens onderdeel zijn van de jaarlijkse gesprekscyclus met onze medewerkers. Voor meer informatie verwijzen wij naar onze website: https://www.pwc.nl/nl/onze-organisatie/purpose-en-waarden.html</p>
<p>5. Op welke wijze heeft PwC invulling gegeven aan hun onafhankelijkheid tijdens dit onderzoek?</p>	<p>Zie beantwoording van vraag 2.</p>
<p>6. Indien onderzoekers in strijd met rechtsbeginselen handelen kunnen zij dan tuchtrechtelijk en/of civielrechtelijk aansprakelijk gesteld worden voor ondeskundig en niet integer handelen?</p>	<p>Ja.</p>
<p>7. In overeenstemming met welke van toepassing zijnde beroepsregels is de opdracht uitgevoerd en over de uitkomsten gerapporteerd?</p>	<p>Zie beantwoording van vraag 3.</p>

Vraag	Antwoord
<p>8. Kan PwC een overzicht geven van de aangebrachte wijzigingen verdeeld onder de volgende categorieën:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gewijzigd naar aanleiding van opmerkingen van het Ministerie van Financiën; - Gewijzigd naar aanleiding van opmerkingen uit wederhoor met (voormalig) medewerkers en bewindspersonen van het Ministerie van Financiën; - Gewijzigd naar aanleiding van interne kwaliteitscontroles PwC ? 	<p>Tussen het concept-rapport van 17 september 2021 en het definitieve rapport van 29 september 2021 zijn 120 inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd, waarbij alle wijzigingen die betrekking hebben op functie verwijzingen, herleidbaarheid naar individuen of naamgeving van organisatieonderdelen, zijn geteld als één wijziging.</p> <p>Deze wijzigingen zijn uiteraard allemaal onderhevig geweest aan interne kwaliteitscontroles van PwC en kunnen verder als volgt worden verdeeld in de genoemde categorieën:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 21 wijzigingen naar aanleiding van zowel opmerkingen van het Ministerie van Financiën als wederhoor opmerkingen; • 52 wijzigingen naar aanleiding van wederhoor opmerkingen; en • 30 wijzigingen naar aanleiding van opmerkingen van het Ministerie van Financiën. <p>Als bijlage bij de beantwoording van deze vraag hebben wij een overzicht opgenomen van de inhoudelijke wijzigingen met daarbij vermeld wat de aanleiding was van de wijziging inclusief een korte toelichting van de onderzoekers.</p> <p>Daarnaast hebben wij ook kleinere taalkundige aanpassingen doorgevoerd die niet in bovenstaande aantallen zijn begrepen. Tevens zijn er ook opmerkingen uit wederhoor en opmerkingen van het Ministerie van Financiën door ons niet verwerkt als we de feitelijke juistheid niet konden verifiëren.</p>
<p>9. Kan PwC een context geven van een gangbaar proces om te komen tot een zorgvuldig opgebouwd rapport?</p>	<p>Het proces om te komen tot een zorgvuldig opgebouwd rapport is beschreven in hoofdstuk 3 van het rapport. Dit is een gangbaar proces voor (forensische) onderzoeken als het onderhavige.</p>
<p>10. Hoe wordt onafhankelijk beslist of en op welke wijze het ontvangen commentaar wordt verwerkt?</p>	<p>Wij nemen aan dat u in uw vraag refereert aan inhoudelijke punten zoals die zijn aangedragen vanuit het wederhoor proces en de ontvangen opmerkingen van het Ministerie van Financiën.</p> <p>De wijzigingen die wij tussen 17 september 2021 en 29 september 2021 hebben aangebracht, zijn ingegeven door opmerkingen van het Ministerie van Financiën, opmerkingen uit wederhoor met (voormalige) medewerkers en bewindspersonen van het Ministerie van Financiën en interne kwaliteitscontroles (waaronder ook consistentie, leesbaarheid en andere meer taalkundige aanpassingen) bij onszelf.</p>

Vraag	Antwoord
	De ontvangen opmerkingen zijn in gezamenlijkheid beschouwd, en, indien en voor zover in het kader van de beantwoording van de onderzoeksvragen door ons relevant bevonden, in het definitieve rapport verwerkt om tot een zorgvuldig opgebouwd rapport te komen. Het verkrijgen en objectief wegen van opmerkingen bij een concept-rapport is gangbaar en een belangrijk onderdeel van het onderzoeksproces op basis waarvan wij kunnen vaststellen of de feiten en context correct zijn begrepen en in het rapport zijn verwoord.
11. Welke aanvullende afspraken zijn gemaakt met het ministerie van Financiën na het vaststellen van de onderzoeksopdracht?	Na de start van het onderzoek zijn met de begeleidingscommissie procedurele afspraken gemaakt inzake de zorgvuldigheid van de uitvoering van het onderzoek. Dit heeft betrekking op afspraken over de wijze waarop digitale gegevens zijn verzameld, de wijze waarop interviews zijn gehouden en de wijze waarop informatie (veilig) wordt uitgewisseld.
12. Waar lag de verantwoordelijkheid voor de wijze van verwerken van commentaar?	Zie beantwoording van vraag 10.
13. Heeft het ministerie van Financiën terugkoppeling ontvangen bij het verwerken van commentaar, anders dan het eindrapport?	Nee. Wij verwijzen naar het antwoord op vraag 10. Voor de volledigheid merken wij op dat wij op 28 september 2021 een aangepast concept-rapport verstrekt hebben aan het Ministerie van Financiën (de zogenoemde 99% versie) zodat het Ministerie van Financiën zich intern kon voorbereiden op het rapport. Op deze versie heeft het Ministerie van Financiën geen inhoudelijke reactie gegeven.
14. Heeft PwC het Ministerie van Financiën een overzicht verstrekt van alle wijzigingen die PwC heeft aangebracht tussen het conceptrapport van 17 september jl. en het eindrapport?	Nee. Wel hebben wij op 6 oktober 2021, naar aanleiding van kamervragen, op verzoek van het Ministerie van Financiën, een overzicht van wijzigingen aangeleverd tussen het concept-rapport van 17 september 2021 en het definitieve rapport van 29 september 2021. Dit overzicht is geautomatiseerd opgesteld gebruikmakend van de 'compare' functie in Microsoft Word. Voor een nadere toelichting op de wijzigingen verwijzen wij naar vraag 8.
15. Waarom heeft PwC de specifiekere, herleidbare functieomschrijving in het definitieve rapport gehandhaafd? Waren hierover met het ministerie van Financiën afspraken gemaakt?	Uitgangspunt voor de keuze van functiebenamingen is de normale lijn van het Ministerie van Financiën dat medewerkers met de functie van directeur en hoger niet worden veralgemeniseerd en alle functies daaronder normaal gesproken wel. Een aantal 'lagere' functies hebben wij niet veralgemeniseerd omdat dat dat naar onze mening een goed begrip van de feiten en omstandigheden in de weg staat.

Vraag	Antwoord
	Op basis van feedback van het Ministerie van Financiën hebben wij in het definitieve rapport een aantal functies verder veralgemeniseerd om herleidbaarheid naar individuele medewerkers van het Ministerie van Financiën te voorkomen.
16. Kan PwC aangeven welke betrokkenen in de gelegenheid zijn gesteld om de op hen betrekking hebbende onderdelen van het (concept)rapport in te zien in het kader van hoor en wederhoor? En hoeveel reacties zijn ontvangen?	<p>Die personen waarvan wij aan hen gekoppelde feiten en omstandigheden in het rapport hebben opgenomen zijn in de gelegenheid gesteld om de op hen betrekking hebbende conceptteksten in te zien in het kader van hoor en wederhoor. Dit is in lijn met de afspraken die wij met de betrokkenen hebben gemaakt als onderdeel van het interview proces.</p> <p>22 betrokkenen zijn vervolgens in de gelegenheid gesteld om de (relevante delen van de) concept-rapportage in te zien. Hiervan hebben 13 betrokkenen gebruik gemaakt.</p> <p>Voor het aantal verwerkte reacties verwijzen wij naar vraag 8.</p> <p>In een aantal gevallen zijn vervolgens de aanpassingen naar aanleiding van opmerkingen van het Ministerie van Financiën en/of uit wederhoor wederom in het kader van wederhoor voorgelegd aan betrokkenen.</p>
17. Welke afspraken zijn gemaakt ten aanzien van het delen van het conceptrapport van 17 september jl. met het ministerie van Financiën om als opdrachtgever PwC op eventuele kennelijke onjuistheden te attenderen?	Met de begeleidingscommissie is afgesproken dat het Ministerie van Financiën kennis kon nemen van het concept-rapport met het oog op het identificeren van feitelijke onjuistheden en daarnaast om een ambtelijke reactie voor te bereiden bij het rapport. Daarnaast ontvingen wij ook opmerkingen uit wederhoor van (voormalige) medewerkers en bewindspersonen van het Ministerie van Financiën en doorliepen wij onze interne kwaliteitscontroles.
18. Wat is volgens PwC de definitie van kennelijke onjuistheden in samenhang met de aangebrachte wijzigingen tussen het eerste concept en de definitieve versie?	De term kennelijke onjuistheden hebben wij gebruikt om aan te geven dat wij niet op zoek waren naar meningen, interpretaties of duiding. In lijn hiermee hebben wij alleen zaken aangepast die ondersteund worden door de feiten en omstandigheden zoals vastgesteld op basis van onze onderzoekswerkzaamheden.
19. In het conceptrapport van 17 september wordt op pagina 8 aangegeven “De Landelijk vaktechnisch coördinator Lavaco Toeslagen wijst de ADR twee dagen voor het uitbrengen van het rapport van de ADR op het ‘memo Palmen. De ADR heeft op grond van hun	Ja. Wij verwijzen hierbij naar alinea 183 en 184 van het definitieve rapport en meer specifiek de e-mail correspondentie zoals opgenomen in appendix A.10.35, A.10.36 en A.10.38. Daarbij hebben wij in het kader van het onderzoek contact gezocht met de onderzoekers van de ADR zoals beschreven in alinea 185 van het rapport. Ook in dit contact wordt bevestigd dat het ‘memo-Palmen’ is verstrekt aan de ADR.

Vraag	Antwoord
<p>afbakeningscriteria besloten het ‘memo Palmen’ niet in hun rapportage te betrekken”. Heeft PwC uit eigen onderzoek kunnen vaststellen dat het ‘memo Palmen’ is verstrekt aan de Auditdienst Rijk (ADR)?</p>	
<p>20. Wat is de reden dat bij 18 de zin is geschrapt “daarbij richtte de ADR zich bij het opstellen van haar rapport op informatie beschikbaar op het niveau vanaf plaatsvervangend DGBD”?</p>	<p>In het ADR-rapport wordt niet gesproken over "niveau vanaf plaatsvervangend Directeur-Generaal Belastingdienst". In alinea 185 en voetnoot 29 is in het definitieve rapport toegelicht hoe dit in het ADR-rapport wel is gedefinieerd (‘ambtelijke top’). Daarnaast voegde deze zin niets toe aan de hieraan voorafgaande zin waarin al wordt vermeld: “Het ‘memo-Palmen’ gaf geen nieuwe informatie voor de beantwoording van de onderzoeksvraag van de ADR.” Hoe de ADR tot deze conclusie is gekomen, is door de ADR aan onderzoekers van PwC toegelicht in een e-mail (zie appendix A.10.39).</p>
<p>21. Bij alinea 29: wat is de reden dat in het definitieve rapport wel staat dat er aansluitend overleg is geweest met staatssecretaris Snel over de set concept factsheets?</p>	<p>Wij herkennen deze passage niet. In het definitieve rapport staat in alinea 29: "Aansluitend vindt een bespreking plaats met Staatssecretaris Snel over de op te stellen Kamerbrief." Deze zin is toegevoegd om een zo volledig mogelijk beeld te geven van de besprekingen.</p>
<p>22. Komen de actiepunten over het memo Palmen uit het ambtelijk overleg of uit het aansluitend overleg met de staatssecretaris?</p>	<p>Dit is niet met zekerheid vast te stellen op basis van de ons ter beschikking staande informatie. Wel kan geconstateerd worden dat de betreffende actiepunten aansluiten bij de aantekeningen van het overleg waarin de factsheets werden besproken (zie alinea 285).</p>
<p>23. Bij wie was bekend dat de verklaring voor het niet archiveren op 21 januari 2021 (twee dagen na het debat) al was gegeven?</p>	<p>De e-mail van 20 januari 2021 (zoals opgenomen in appendix A.10.99) is door Afdelingshoofd UHB Belastingdienst verstuurd aan Medewerker 5 UHB Belastingdienst, Teamleider 2 Toeslagen en een andere medewerker die niet betrokken is in het onderzoek, in cc aan Medewerker 1 UHB. Wij hebben niet onderzocht aan wie deze mail verder is doorgestuurd, aangezien dit niet in de scope van de onderzoeksperiode valt.</p>
<p>24. Wanneer hebben de onderzoekers de mailwisseling van 21 januari 2021 over het niet archiveren gekregen?</p>	<p>De mailwisseling over het 'niet archiveren' van 20 januari 2021 (appendix A.10.99), hebben wij ontvangen op 18 maart 2021.</p>

Vraag	Antwoord
25. Waarom was uitstel nodig als er op 21 januari 2021 bekend was dat er bewust niet was gearchiveerd?	Wij interpreteren uw vraag als een vraag naar de handelswijze van het Ministerie van Financiën. Wij hebben uw vraag daarom doorgezet naar het Ministerie van Financiën aangezien uw vraag buiten de scope van het onderzoek valt.
26. Heeft deze informatie de staatssecretaris bereikt?	Dit hebben wij niet onderzocht (niet in de scope van het onderzoek).
27. Hoeveel en welke functionarissen waren aanwezig bij het overleg op dinsdag 4 juni 2019 toen staatssecretaris Snel zich afvroeg “of niemand eerder signalen had opgevangen dat er problemen waren met het CAF-11 Hawaiï dossier”? Klopt het dat de toenmalig DG Bel en de toenmalig SG hierbij aanwezig waren?	Over de ‘juni-week’ van 2019 hebben wij op basis van de digitale agenda's, mailwisselingen en interviews van betrokkenen kunnen vaststellen dat er verschillende medewerkers in verschillende samenstellingen bij de verschillende vergaderingen aanwezig waren. Op basis van de ons ter beschikking staande informatie is niet per vergadering exact te achterhalen wie wanneer aanwezig was. Uit alinea 256 en 262 is af te leiden dat de toenmalig Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) en de toenmalig Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) bij het in de vraag aangehaalde overleg van 4 juni aanwezig waren (aangeduid in het rapport als het derde overleg op 4 juni).
28. Is in antwoord op die vraag van de staatssecretaris in deze vergadering het bestaan van het memo-Palmen benoemd?	Uit het rapport blijkt dat gedurende de bespreking in de ochtend op op 4 juni 2019 (in het rapport de derde bespreking op 4 juni) de Lavaco Toeslagen naar aanleiding van de vraag van Staatssecretaris Snel de vergadering heeft verlaten en heeft gebeld met de Vaco Toeslagen (2017) (zie alinea 263 van het rapport). Geen van de geïnterviewden heeft aan ons aangegeven dat het ‘memo-Palmen’ aan de orde is gesteld in de betreffende bijeenkomst van 4 juni. Er zijn ook geen notulen of aantekeningen van deze vergadering beschikbaar om dit te verifiëren.
29. Is in het antwoord op die vraag van de staatssecretaris aangegeven wat de kern van het memo-Palmen was (Laakbaar handelen en compensatie)?	Zie antwoord op vraag 28.
30. Heeft de ambtenaar die deze vergadering verliet om de opsteller van het memo-Palmen te bellen (de VaCo 2017) bij terugkeer in de vergadering iets gezegd over het bestaan van het memo-Palmen en over de kern van het memo-	Zie antwoord op vraag 28.

Vraag	Antwoord
Palmen?	
31. Hoeveel geïnterviewde (ex-) medewerkers hebben aangegeven dat het memo-Palmen aan de orde is gesteld in deze bijeenkomst van dinsdag 4 juni 2019?	Geen van de geïnterviewden heeft aan ons aangegeven dat het 'memo-Palmen' aan de orde is gesteld in de bijeenkomst van 4 juni 2019 (aangeduid in het rapport als het derde overleg op 4 juni).
32. Waarom staat in het conceptrapport van PwC van 17 september 2021 dat in deze bijeenkomst het memo niet op tafel lag? Waarom is dit geschrapt in de eindversie van het rapport?	In het conceptrapport van 17 september 2021 staat dat het 'memo-Palmen' niet op tafel lag tijdens de ambtelijke voorbespreking op 5 juni 2019. In de eindversie van het rapport is dit niet geschrapt: alinea 284 van het definitieve rapport luidt: " <i>Volgens geïnterviewden lag het document 'memo-Palmen' tijdens deze bespreking niet op tafel.</i> "
33. Naar aanleiding van de volgende passage: "De ambtenaar belt tijdens de vergadering met Palmen met de vraag of zij haar memo uit 2017 nog heeft. Zij mailt het direct en het vernietigende memo gaat vervolgens rond bij aanwezigen. SG Leijten ziet direct de crux van het memo, namelijk dat de Belastingdienst 'laakbaar' heeft gehandeld en dat compensatie nodig was. Het woord laakbaar wordt genoemd in de vergadering. Alle aanwezigen zijn doordrongen van de ernst." Heeft PwC onderzoek gedaan naar en geïnterviewden bevraagd naar de reconstructies van Trouw en RTL Nieuws van juni 2021 waarin wordt gesteld dat het memo in deze vergadering rondging, dat wil zeggen mogelijk niet fysiek, maar digitaal? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat is hierover door geïnterviewden verklaard?	Wij hebben het al dan niet rondgaan van het memo (fysiek dan wel digitaal) uitdrukkelijk en herhaaldelijk ter sprake gebracht gedurende de interviews met betrokkenen bij de 'juni-week' van 2019, maar dit is door geen van de geïnterviewden aan ons bevestigd.
34. Hoeveel en welke functionarissen waren aanwezig bij de vergadering over de "taakverdeling" van de factsheets,	Zoals beschreven in alinea 248 van het rapport liepen in de 'juni-week' van 2019 vele overleggen in elkaar over en langs elkaar heen. De in de vraag aangehaalde bespreking stond niet in de agenda's. Daarmee was niet meer sluitend te reconstrueren wie bij dit overleg

Vraag	Antwoord
<p>dat in het verslag van de rijkstraineewordt omschreven als een verslag van het “overleg bij Jaap”, 13.10 uur?</p>	<p>op welk moment aanwezig waren.</p> <p>De medewerkers die genoemd worden in relatie tot factsheet 6 zijn de Algemeen Directeur Toeslagen (2019), Teamleider 2 Toeslagen en Medewerker 1 UHB Belastingdienst (zie alinea 264 van het rapport).</p>
<p>35. Is dit dezelfde bespreking als de bespreking die door PwC wordt omschreven als de “derde bespreking” van dinsdag 4 juni 2019, of is dit een andere – ambtelijke - bespreking?</p>	<p>Nee. Dit was een aparte bespreking waarin het opstellen van de factsheets is besproken.</p>
<p>36. Waarom wordt deze vergadering niet expliciet benoemd in de door PwC opgestelde beschrijving van dinsdag 4 juni 2019?</p>	<p>De in de vraag aangehaalde bespreking stond niet in de agenda’s. Daardoor hebben wij het tijdstip van dit overleg niet expliciet benoemd in het rapport. Wel hebben wij deze bijeenkomst, waarin de taken inzake de factsheets worden verdeeld, beschreven in alinea 264 van het rapport.</p>
<p>37. Wie gaf leiding aan deze bijeenkomst waarvan de rijkstraineeween verslag maakte en welke functionaris bepaalde welke dienstonderdeel en welke functionarissen welke factsheet zouden moeten opstellen, waaronder over de elementen die zien op factsheet 6?</p>	<p>Uit de ons ter beschikking staande informatie is niet af te leiden wie leiding gaf aan deze bijeenkomst.</p>
<p>38. Klopt het dat de toenmalig directeur-generaal aanwezig was bij deze bijeenkomst op 4 juni 2019, waarin de contouren van factsheet 6 werden besproken onder het motto “hoe komt het dat we nu pas tot dit inzicht komen” en waarbij is gesproken over de nota om een draai te maken (2017) en melding wordt gemaakt van het memo-Palmen met de omschrijving van een “beslisnotitie” voor het MT om de strijd te staken?</p>	<p>Uit de omschrijving van het overleg en uit de ons ter beschikking staande informatie blijkt dat de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) bij dit overleg aanwezig was.</p> <p>Uit appendix A.10.82 kan worden afgeleid dat er gedurende deze bijeenkomst is geïnventariseerd welke elementen een rol kunnen spelen bij de beantwoording van de vraag 'hoe komt het dat we nu pas tot dit inzicht komen'. De beslisnotitie wordt genoemd als een element om te betrekken in de beantwoording van de hiervoor opgeworpen vraag. Met de beslisnotitie lijkt gerefereerd te worden aan het memo-Palmen al zijn de gebruikte woorden niet identiek ('beslisnotitie' versus 'advies'). Geen van de geïnterviewden heeft aan ons aangegeven dat het 'memo-Palmen' inhoudelijk aan de orde is gesteld in deze bijeenkomst.</p>

Vraag	Antwoord
<p>39. Kan PwC een toelichting geven op de conclusie die is vervat in de mailwisseling van dinsdag 4 juni 2019 van 14.10 en 14.27 uur tussen medewerker 1 UHB en de Lavaco over het in 2017 uitvoerig besproken zijn van het memo-Palmen met M1, Beleid & Vaktechniek en iemand van klachten, te weten: “Het klonk als vergelijkbaar als hetgeen vanochtend bij staatssecretaris Snel opkwam.”? Klopt het dat (ook) uit deze verklaring volgt dat het memo-Palmen op 4 juni 2019 is besproken in het overleg met de staatssecretaris, de SG en de DG? (Appendix A.10.87 van het eindrapport)?</p>	<p>Uit de zinsnede "het klonk als vergelijkbaar als hetgeen vanochtend bij staatssecretaris Snel opkwam" kan ons inziens niet worden geconcludeerd dat het 'memo-Palmen' op 4 juni 2019 is besproken in het overleg met de staatssecretaris, de voormalig Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) en de voormalig Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020).</p> <p>Uit het rapport blijkt dat gedurende de bespreking in de ochtend van 4 juni 2019 (in het rapport de derde bespreking op 4 juni) de Lavaco Toeslagen heeft gebeld met de Vaco Toeslagen (2017) (alinea 263).</p> <p>Geen van de geïnterviewden heeft aan ons aangegeven dat het ‘memo-Palmen’ aan de orde is gesteld in de betreffende bijeenkomst van 4 juni. Er zijn ook geen notulen of aantekeningen van deze vergadering beschikbaar om dit te verifiëren.</p>
<p>40. Heeft PwC zich ervan vergewist over welke informatie het ministerie van Financiën (kerndepartement) en de Belastingdienst / Toeslagen) beschikte bij de eerdere beantwoording van Kamervragen, waarin werd gesteld dat de ambtelijke top was “aangesloten” bij over overleg over factsheet 6, waarin naar het memo-Palmen werd verwezen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke informatie over welke functionarissen betrokken waren bij besprekingen over het memo-Palmen en factsheet 6 was toen bekend bij het ministerie en de Belastingdienst/Toeslagen?</p>	<p>Het onderzoek ziet niet op de beoordeling van de beantwoording van (eerdere) kamervragen.</p>
<p>41. Hoeveel (en welke) functionarissen waren aanwezig bij de ambtelijke voorbespreking van woensdagochtend 5 juni 2019 om 08.30uur, waarin de eerste versie van factsheet 6 (waarin verwijzingen naar het memo-</p>	<p>Over de ‘juni-week’ van 2019 hebben wij op basis van de digitale agenda’s, mailwisselingen en interviews van betrokkenen kunnen vaststellen dat er verschillende medewerkers in verschillende samenstellingen bij de verschillende vergaderingen aanwezig waren. Op basis van de ons ter beschikking staande informatie is niet per vergadering exact te achterhalen wie wanneer aanwezig was.</p>

Vraag	Antwoord
<p>Palmen waren opgenomen) zijn besproken (Pagina 56 conceptrapport 17 september van PwC, paragraaf 275)?</p>	<p>Wel is duidelijk dat op 5 juni 2019 om 07:54 uur een set factsheets wordt rondgestuurd aan een brede groep medewerkers waaronder de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) en de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) (appendix A.10.90). Dit betekent niet dat al deze personen ook aanwezig waren bij deze ambtelijke voorbespreking. Uit het rapport blijkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) geeft aan niet bij de ambtelijke voorbespreking aanwezig te zijn geweest, zoals ook blijkt uit de agenda van de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) (alinea 270). - De Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) was wel bij de ambtelijke voorbespreking aanwezig (alinea 284). <p>Om 09:35 uur stuurt een medewerker UHB Belastingdienst een e-mail met daarin aantekeningen van het overleg waarin de factsheets werden besproken (appendix A.10.94). Deze mail, die aanvangt met “Voor de liefhebber, hierbij mijn (onbewerkte) aantekeningen van het overleg van zojuist”, wordt gestuurd aan 7 medewerkers waaronder de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020), maar niet de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020).</p>
<p>42. Hoeveel geïnterviewde (ex-) medewerkers hebben aangegeven dat factsheet 6 (en de kern van het memo Palmen) in deze bijeenkomst zijn besproken? Kunt u dit toelichten?</p>	<p>Er is door 2 betrokkenen aangegeven dat factsheet 6 gedurende deze bijeenkomst is besproken. Dat factsheet 6 besproken is, en meer specifiek wat hierover besproken is in deze bijeenkomst, blijkt ook uit de eerder aangehaalde aantekeningen van een medewerker UHB Belastingdienst (alinea 285).</p>
<p>43. Hoeveel geïnterviewde (ex-) medewerkers hebben aangegeven dat de directeur-generaal in deze bewuste bijeenkomst vroeg naar “de status van het memo en of het opvolging had gekregen”?</p>	<p>Dit is zo aangegeven door één van de geïnterviewden, die daarbij verwees naar de aantekeningen van de medewerker UHB Belastingdienst (alinea 285).</p>
<p>44. Op grond van welke overige informatie, interviews en documenten concludeerde PwC in het conceptrapport van 17 september dat factsheet 6 / het memo-Palmen in deze bijeenkomst is besproken en dat de toenmalig</p>	<p>Dat factsheet 6 met daarin een verwijzing naar het ‘memo-Palmen’ besproken is tijdens deze bijeenkomst baseren wij op de aantekeningen van de bijeenkomst zoals aangetroffen tijdens het onderzoek (alinea 285).</p>

Vraag	Antwoord
<p>directeur-generaal expliciet vroeg naar de opvolging ervan?</p>	
<p>45. Waarom is het gegeven dat de directeur-generaal vroeg naar de status en opvolging van het memo-Palmen geschrapt in de eindversie van het rapport (Paragraaf 284, blz. 55, Reconstructie en tijdlijn memo-Palmen, 29 september 2021)?</p>	<p>In de ontvangen commentaren, inclusief hoor en wederhoor, waren vragen over de wijze van formulering van alinea 275 (concept-rapport) opgenomen. Ter verduidelijking en precisering hebben wij op basis van de feiten van het onderzoek de passage geherformuleerd op de wijze zoals verwoord in het rapport.</p> <p>Ter verduidelijking: Op 5 juni 2019 is concept-factsheet 6 met daarin een verwijzing naar het ‘memo-Palmen’ (destijds aangeduid als het interne memo van 2017 van een vaktechnisch medewerker van Toeslagen) besproken. Dit hebben wij in alinea 284 aangepast om aan te sluiten bij de aantekeningen van de bijeenkomst zoals beschreven in alinea 285 . Deze alinea was in het concept-rapport opgenomen als onderdeel van alinea 275.</p>
<p>46. Wanneer, op welk moment, heeft de toenmalig directeur-generaal verklaard dat de factsheets in de ambtelijke ochtendbijeenkomst “op hoofdzaken en niet bladzijde voor bladzijde” zijn besproken en dat “procesmatige afspraken zijn gemaakt”? Is dit verklaard in de eerste interviews, dan wel rond de accordering van gespreksverslagen, of na voorlegging van het conceptrapport van 17 september 2021 in het kader van hoor- en wederhoor?</p>	<p>Dit is besproken tijdens het eerste interview met de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020).</p>
<p>47. Welke rol speelde het commentaar van het ministerie van Financiën bij de aanpassing van paragraaf 275 uit het concept-rapport, over de kwestie van het opvolging geven aan het memo-Palmen en de ochtendbespreking van 5 juni 2019?</p>	<p>De feedback van het Ministerie van Financiën is voor ons mede aanleiding geweest om deze passage te verduidelijken en preciseren door aan te sluiten bij de aantekeningen van de bijeenkomst zoals beschreven in alinea 285 van het rapport.</p>

Vraag	Antwoord
<p>48. Kan PwC een toelichting geven op de volgende passage in het conceptrapport van 17 september 2021 (blz. 60, paragraaf 303): “Medewerker 1 UHB geeft aan later van het Afdelingshoofd UHB begrepen te hebben dat factsheet 6 uit de set is gelaten, omdat het signaal in hun ogen geen opvolging leek te hebben gekregen.”?</p>	<p>Het indirect aanhalen van wat medewerkers volgens andere medewerkers gezegd zouden hebben, willen wij van vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid naar betrokkenen, zoveel mogelijk voorkomen. Daarom hebben wij deze passage aangepast. De strekking blijft hetzelfde zonder hierbij expliciet naar individuele medewerkers te verwijzen.</p>
<p>49. Kunt u specificeren wie ‘hun’ is? Wat is hierover door betrokkenen verklaard? Heeft het Afdelingshoofd UHB het besluit om factsheet 6 uit de definitieve set factsheets te laten afgestemd? Zo ja, met welke functionarissen? Heeft hierover afstemming plaatsgevonden met de toenmalige directeur UHB en/of de toenmalige directeur Toeslagen?</p>	<p>Wij kunnen ‘hun’ niet specificeren. Mede daarom is dit in het definitieve rapport ook anders verwoord.</p> <p>Noch uit interviews, noch uit documentatieonderzoek is gebleken waarom het oorspronkelijke factsheet 6 niet is opgenomen bij de definitieve set van factsheets. Op basis van het onderzoek is niet gebleken dat daar een besluit over is genomen.</p>
<p>50. Hebben een of meer geïnterviewden aangegeven of er door leidinggevendenden suggesties zijn gedaan om factsheet 6 buiten de definitieve set te houden, dan wel of daar opdracht of aanwijzingen toe is gegeven? Heeft PwC dit onderzocht en hierop doorgevraagd?</p>	<p>Wij hebben op basis van het onderzoek geen indicatie dat daartoe opdracht of aanwijzing is gegeven.</p>
<p>51. Heeft PwC-onderzoek gedaan naar en betrokkenen gevraagd naar de “niet-archiveren, niet verder-verspreiden” en “niet in Digidoc hangen”-e-mails? Gaat het hierbij om een individuele actie van een ambtenaar of hebben betrokkenen hiertoe opdracht of suggesties van meerderen voor gekregen?</p>	<p>Wij hebben dit thema uitgebreid en meerdere malen besproken met betrokkenen. Wij hebben op basis van het onderzoek geen indicatie dat daartoe opdracht of aanwijzing is gegeven.</p>

Vraag	Antwoord
<p>52. Op grond van welke geobjectiveerde informatie betreft PwC de stelling dat de vastlegging van de concept-factsheets van 5 juni middels een notitie van 11 juni aan de staatssecretaris “impliceert dat er geen aanwijzing zou zijn voor het opzettelijk achterhouden van factsheet 6” (Paragraaf 280, pagina 55 eindrapport)?</p>	<p>Wij baseren dit op het feit dat de concept-factsheets in Digidoc zijn opgenomen.</p>
<p>53. Heeft PwC onderzoek gedaan naar hoe en wanneer documenten doorgaans in Digidoc worden geplaatst en welke parafelen daarbij gebruikelijk is?</p>	<p>Dit is meegenomen in de context analyse van het onderzoek. Daarbij hebben wij verschillende personen geïnterviewd. Samengevat komt daar het volgende beeld uit naar voren: geïnterviewden geven aan dat er richtlijnen zijn voor het archiveren van stukken in Digidoc. Normaal gesproken worden documenten in Digidoc gearchiveerd als deze naar de staatssecretaris gaan, of mogelijk een keer naar de staatssecretaris gaan.</p>
<p>54. Heeft PwC betrokkenen bevraagd over de volgende formuleringen in het “algemeen taakverzoek” bij plaatsing in Digidoc op 12 juni 2019: “Deze korte lijn is persoonlijk besproken met DGDB, volgens (.....), in dat geval: advies aan DGDB om te paraferen.” (Appendix A.10.92)?</p>	<p>PwC heeft betrokkenen niet specifiek over deze formulering bevraagd. De archivering van dit stuk in Digidoc is wel besproken.</p> <p>Geïnterviewden geven aan dat Digidoc in de juni-week bijna niet werd gebruikt voor archivering. De gang van zaken ging te snel om dit bij te houden in Digidoc. Om later toch iets te archiveren is op 11 juni 2019 een set factsheets die besproken is op 5 juni 2019 alsnog in Digidoc geplaatst.</p>
<p>55. Had PwC de beschikking over een ongelakte versie van dit document?</p>	<p>Ja</p>
<p>56. Welke functionaris besprak deze “korte lijn” met DGDB? Hoe was de hiërarchische relatie tussen deze twee functionarissen?</p>	<p>Medewerker UHB Belastingdienst. Voor de hiërarchische lijn verwijzen wij naar het organogram in bijlage 3 bij het rapport.</p>
<p>57. Waren de SG dan wel de pSG (die hier parafeerde) betrokken bij het besluit/de opdracht om deze “korte lijn” te volgen en de oude set concept-factsheets alsnog in Digidoc te plaatsen?</p>	<p>We hebben dit niet onderzocht.</p>

Vraag	Antwoord
58. Heeft PwC de beantwoording van Kamervragen over de ADR en het memo-Palmen betrokken in het onderzoek naar het memo-Palmen?	Wij hebben dit niet onderzocht. Voor de wijze waarop de ADR het ‘memo-Palmen’ heeft behandeld in haar onderzoek verwijzen wij naar alinea 185 in het rapport.
59. Heeft PwC onderzocht waarom de ADR de oorspronkelijke onderzoeksopdracht (bijlage bij Kamerstuk 31 066, nr. 519) naar deelvraag 9 (“Wanneer wist de ambtelijke en politieke top van het onrechtmatig handelen en andere problemen”) heeft ingeperkt tot leden van de Bestuursraad?	Wij hebben dit niet onderzocht. Wij verwijzen naar de ADR voor de opzet en uitvoering van hun onderzoek.
60. Heeft PwC onderzocht of over deze ongevroegde inperking afstemming of overleg heeft plaatsgevonden tussen ADR en opdrachtgever?	Wij hebben dit niet onderzocht. Wij verwijzen naar de ADR voor de opzet en uitvoering van hun onderzoek.
61. Bestaat er onderliggende correspondentie tussen ADR en opdrachtgever over deze inperking?	Wij hebben dit niet onderzocht. Wij verwijzen naar de ADR voor de opzet en uitvoering van hun onderzoek.
62. Heeft PwC een verklaring gevonden voor het gegeven dat de ADR wel uitgebreid onderzoek deed naar wat op het niveau van het MT Toeslagen is gewisseld en vastgelegd (en daarbij ook zeer specifieke documenten van het MT opvroeg) en dat nu blijkt dat het memo-Palmen bewust niet is opgenomen in het ADR-onderzoek (“De ADR heeft op grond van hun afbakeningscriteria besloten het ‘memo-Palmen’ niet in hun rapportage te betrekken.” (Pagina 8 Reconstructie en tijdlijn, paragrafen 18 en 184 en Appendix A.10.38: “Ik heb de notitie voorgelegd aan de ADR, samen met de aanvullende procesbeschrijving. Op grond van hun	Wij hebben dit niet onderzocht. Wij verwijzen naar de ADR voor de opzet en uitvoering van hun onderzoek.

Vraag	Antwoord
<p>afbakeningscriteria hebben ze besloten het niet in hun rapportage te betrekken”)?</p>	
<p>63. Heeft PwC onderzocht of het memo-Palmen deel uitmaakte van het vernietigde dossier van het voormalig MT-lid Toeslagen? Zo nee, waarom niet? (Chatgesprek 4 juni 2019 tussen SG en DG Bel, par. 278, pagina 54 en Appendix A10.118).</p>	<p>Nee. Het betrof een voormalig MT-lid van Toeslagen dat gedurende de onderzoeksperiode (maart 2017 - november 2020) niet meer werkzaam was bij Toeslagen. Het is daarmee onwaarschijnlijk dat het 'memo-Palmen' onderdeel heeft uitgemaakt van het vernietigde dossier.</p>
<p>64. Heeft PwC inzage gevraagd (en gekregen) in de voorbereiding op de verhoren door de Parlementaire Ondervragingscommissie (POK) van ambtelijke en politieke hoofdrolspelers door een extern bureau, waaronder gemaakte bandopnamen?</p>	<p>Wij hebben geen inzage gevraagd in de voorbereiding op de verhoren door de POK door een extern bureau.</p>
<p>65. Heeft PwC onderzocht of het memo-Palmen in de voorbereiding van die verhoren aan de orde is geweest?</p>	<p>Zie antwoord op vraag 64.</p>
<p>66. Heeft PwC de volgende verklaring van een MT-lid Toeslagen voorgelegd aan de toenmalig staatssecretaris en de toenmalig DG Belastingdienst, te weten: “De memo is door het MT van Toeslagen besproken, er is een vervolg aan gegeven in samenwerking met de opsteller van de memo, met de betreffende advocaat is in contact getreden, er hebben gesprekken plaatsgevonden en dat alles besproken en met instemming gevolgd door de toenmalige DG en staatssecretaris.” (Appendix A.10.68)? Wat was hun antwoord op dat alles is besproken</p>	<p>Deze passage is niet specifiek voorgelegd aan de voormalig Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) en de Staatssecretaris. Immers uit deze email (en de bijlagen) blijkt geen andere informatie wat betreft het memo en de gesprekken met de advocaat dan al is opgenomen in het rapport.</p> <p>Het betreffende MT lid Toeslagen was niet beschikbaar voor het onderzoek en wij hebben deze passage dus ook niet nader kunnen bespreken met de verzender van de email.</p>

Vraag	Antwoord
en met instemming is gevolgd?	
<p>67. Heeft PwC ook de volgende passage voorgelegd aan de toenmalig staatssecretaris en de toenmalig directeur-generaal: “De TK wordt niet volledig en juist door de Stas geïnformeerd. Meerdere MT leden wisten van de memo. Het was juist een van de redenen om met de advocaat in de betreffende casus in gezamenlijkheid met de vaktechnisch coördinator, die dus ook duidelijk de achtergronden en ontwikkelingen kende, in gesprek te gaan. Over de voortgang van die gesprekken zijn verder ook regelmatig vervolgbesprekingen geweest met de DG en de toenmalige staatssecretaris.” (Appendix A.10.69)? Wat was hun reactie?</p>	<p>Zie antwoord op vraag 66.</p>
<p>68. Kunt u het rode-draden-verslag dat gemaakt is, aan de Kamer doen toekomen? Het was immers een voorwaarde van het onderzoek.</p>	<p>In de uitvraag van het Ministerie van Financiën was het volgende opgenomen: ‘Gespreksverslagen zullen niet integraal openbaar worden gemaakt maar worden geacht te worden verwerkt in een zogenaamde ‘rode draden’ verslag. Daarmee wordt een verslag bedoeld waarin de rode draden uit de gesprekken worden weergegeven. Dit kan deel uitmaken van het beoogde eindrapport of daar als bijlage aan worden toegevoegd.’</p> <p>Zoals toegelicht in alinea 77 van het rapport, hebben wij geen apart ‘rode draden verslag’ toegevoegd aan het rapport. Wij hebben de relevante informatie uit de interviews in die delen van het rapport verwerkt waar deze in de context van betreffende onderwerp tot hun recht komt.</p>
<p>69. Kunt u naar aanleiding van de vorige vraag een lijst maken van de bijeenkomsten waar de memo of de inhoud van de memo besproken is en wie daarbij aanwezig waren? Kunnen de onderzoekers een lijst met datum van bijeenkomst,</p>	<p>Op basis van het onderzoek hebben wij in het rapport de volgende bijeenkomsten geïdentificeerd waar (de inhoud van) het ‘memo-Palmen’ aan de orde is gekomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op 14 maart 2017 wordt het memo-Palmen besproken tijdens de heidag van het MT Toeslagen (zie 5.3.3 en 5.3.4 in het rapport). Aanwezig daarbij zijn de Directeur Toeslagen

Vraag	Antwoord
<p>aanwezig en aard van de bespreking toezenden?</p>	<p>(2017), de 4 leden van het MT Toeslagen (2017) en de secretaris van het MT.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op 16 maart 2017 komt de werkgroep bijeen ter voorbereiding op de gesprekken met de advocaat van de ouders. Uit interviews blijkt geen duidelijk beeld omtrent het al dan niet bespreken van het ‘memo-Palmen’. Tijdens deze bijeenkomst is een papieren versie van het ‘memo-Palmen’ beschikbaar geweest (zie alinea 150-152 van het rapport). In alinea 155 van het rapport is vermeld welke medewerkers bij de werkgroepbijeenkomst aanwezig zijn geweest. - Op 4 juni 2019 om 13.10 uur is er een bijeenkomst inzake de taakverdeling van de factsheets. Uit appendix A.10.82 kan worden afgeleid dat er gedurende deze bijeenkomst is geïnventariseerd welke elementen een rol kunnen spelen bij de beantwoording van de vraag 'hoe komt het dat we nu pas tot dit inzicht komen' (factsheet 6). Een ‘2017 beslisnotitie voor het MT’ wordt genoemd als een element om te betrekken in de beantwoording van de hiervoor opgeworpen vraag. Met de beslisnotitie lijkt gerefereerd te worden aan het memo-Palmen al is de gebruikte terminologie niet identiek (‘beslisnotitie’ versus ‘advies’). Geen van de geïnterviewden heeft aan ons aangegeven dat het ‘memo-Palmen’ inhoudelijk aan de orde is gesteld in deze bijeenkomst. Zoals beschreven in alinea 248 van het rapport liepen in de ‘juni-week’ van 2019 vele overleggen in elkaar over en langs elkaar heen. De in de vraag aangehaalde bespreking stond niet in de agenda’s van betrokkenen. Daarmee is niet meer sluitend te reconstrueren wie bij dit overleg aanwezig waren. Uit de omschrijving van het overleg en uit de ons ter beschikking staande informatie blijkt dat de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) bij dit overleg aanwezig was. De medewerkers die genoemd worden in relatie tot factsheet 6 zijn de Algemeen Directeur Toeslagen (2019), Teamleider 2 Toeslagen en Medewerker 1 UHB Belastingdienst (zie alinea 264 van het rapport). - Op 5 juni 2019 in de ochtend tijdens de ambtelijke voorbespreking zijn de concept factsheets (procesmatig) besproken waaronder factsheet 6 met daarin een verwijzing naar het interne memo van de vaktechnische coördinator (zie alinea’s 284 en 285 van het rapport). Concept-factsheet 6, met daarin een verwijzing naar het ‘memo-Palmen’, is, als

Vraag	Antwoord
	<p>onderdeel van een grotere set factsheets, op 5 juni 2019 om 7.54 uur rondgestuurd aan een brede groep medewerkers ten behoeve van de bespreking in het ambtelijke vooroverleg. Wij hebben niet exact kunnen reconstrueren wie bij deze bijeenkomst aanwezig waren. De aantekeningen van dit overleg zoals beschreven in alinea 285 van ons rapport, worden gemaïld aan onder andere Medewerker 1 UHB Belastingdienst, Teamleider 2 Toeslagen, Afdelingshoofd UHB Belastingdienst, Medewerker 3 UHB Belastingdienst, Algemeen Directeur Toeslagen (2019) en de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020).</p>
<p>70. Kunt u het onderzoeksprotocol waarbij hun onafhankelijkheid gegarandeerd is, aan de Kamer doen toekomen?</p>	<p>Voor een beschouwing over onze onafhankelijkheid verwijzen wij naar het antwoord bij vraag 2.</p>
<p>71. Wie kan, gelet op het feit dat bij goed wetenschappelijk verantwoord onderzoek hoort dat het onderzoek controleerbaar is, de gespreksverslagen inzien om te zien of alle elementen in die verslagen zijn meegenomen?</p>	<p>Het door PwC uitgevoerde onderzoek is een op forensische wijze uitgevoerd onderzoek om de feiten en omstandigheden inzake het ‘memo-Palmen’ in kaart te brengen. Hierbij is het de verantwoordelijkheid van de onderzoeker om te zorgen dat alle informatie zoals die aan de orde is gekomen tijdens de interviews, en in het kader van de onderzoeksvragen relevant is, correct is weergegeven in het rapport. Zie in dit kader ook onze beantwoording op vraag 2 en 3 over de wijze waarop onze afhankelijkheid is geborgd en de van toepassing zijnde beroepsregels.</p> <p>Met betrekking tot het inzien van de gespreksverslagen dient gemeld te worden dat bij de uitvoering van het onderzoek een beroep is gedaan op de vrijwillige medewerking van (voormalig) medewerkers en bewindslieden om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. Daartoe hebben wij 38 (voormalig) medewerkers en bewindspersonen geïnterviewd. In de uitvraag van het Ministerie van Financiën is opgenomen dat gespreksverslagen niet integraal openbaar zullen worden gemaakt. Ook bij de interviews is door ons aangegeven dat de interviewverslagen vertrouwelijk zullen worden behandelen en dat informatie uit de interviews alleen in het rapport zal worden gebruikt na het toepassen van wederhoor. Op die basis is de opdracht met het Ministerie van Financiën overeengekomen en door ons uitgevoerd.</p> <p>Het Ministerie van Financiën heeft geen inzage gehad in de gespreksverslagen. Alleen een beperkte groep medewerkers van</p>

Vraag	Antwoord
	PwC heeft toegang tot de gespreksverslagen.
72. Wat was de reden dat de onderzoekers de sms-box van de voormalig staatssecretaris wilden inzien? Is er reden om aan te nemen dat hij zijn privé telefoon gebruikte voor werkverkeer?	<p>In de offerteaanvraag is het onderzoeken van o.a. WhatsApp berichten van de betrokken medewerkers van het kerndepartement en de Belastingdienst opgenomen. Wij wilden hiermee uitsluiten dat het memo-Palmen op andere wijze is verspreid dan via email. Voorts verwijzen wij naar paragraaf 2.6 (alineea 27 en 28) van appendix A.1 waarin wij onze overwegingen hebben beschreven.</p> <p>Het betreft overigens de huidige privételefoon waarvan we wilden uitsluiten dat die nog voor het onderzoek relevante informatie bevatte uit de periode dat Staatssecretaris Snel in functie was.</p>
73. Kunt u de verslagen van de 11 keer dat de begeleidingscommissie bijeengekomen is openbaar maken?	Aangezien het Ministerie van Financiën de penvoerder is geweest van deze verslagen hebben wij uw verzoek naar hen doorgeleid.
74. Is er door de opdrachtgever op enig moment een hint gegeven of druk uitgeoefend welke kant de conclusies op moesten gaan? Zo ja kunt u dat nader toelichten op welk onderwerp die poging plaatsvond en door wie?	Wij hebben op geen enkel moment gedurende het onderzoek druk ervaren om de scope van het onderzoek of de conclusies aan te passen. In dit kader verwijzen wij ook naar de beantwoording van vragen hiervoor over onze onafhankelijkheid (vraag 2) en over de verwerking van de opmerkingen van het Ministerie van Financiën (vraag 10).
75. Kunt u aangeven welke medewerking geweigerd is tijdens het onderzoek?	<p>Het Ministerie van Financiën heeft naar aanleiding van al onze verzoeken volledige medewerking verleend aan het onderzoek waarbij wij toegang hebben gekregen tot de medewerkers en bewindspersonen en informatie die wij nodig achten voor de beantwoording van de onderzoeksvragen.</p> <p>In het rapport hebben wij in alinea's 84 en 85 opgenomen welke medewerking is geweigerd.</p>
76. Zijn er nog opvallende zaken die de onderzoekers tijdens het onderzoek zijn tegengekomen?	Wij hebben alle opvallende zaken - voor zover relevant voor de beantwoording van de onderzoeksvragen - in het rapport opgenomen.

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
Algemeen		Algemeen - functie verwijzingen en/of verwijzingen naar individuen		Algemeen - functie verwijzingen en/of verwijzingen naar individuen	Functie verwijzingen, verwijzingen naar individuen, en of naamgeving van organisatie onderdelen aangepast.	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	4	'(ex) medewerkers'	4	'(voormalig) medewerkers en bewindspersonen'	Bewindspersonen toegevoegd om duidelijk te maken dat deze bij het onderzoek zijn betrokken.	Opmerkingen begeleidingscommissie
1. Samenvatting	6	"Onze bevindingen hebben wij in dit rapport opgenomen. Een conceptversie van dit rapport (of relevante delen daarvan) is ter verificatie voorgelegd aan betrokkenen (wederhoor). Het definitieve concept van dit rapport is op 17 september 2021 gedeeld met het Ministerie van Financiën om als opdrachtgever ons op eventuele kennelijke onjuistheden te attenderen."	6	"Onze bevindingen hebben wij in dit rapport opgenomen. Een conceptversie van dit rapport (of relevante delen daarvan) is ter verificatie voorgelegd aan betrokkenen (wederhoor). Het concept van dit rapport is op 17 september 2021 gedeeld met het Ministerie van Financiën om enerzijds het Ministerie in de gelegenheid te stellen ons op eventuele onjuistheden te attenderen en anderzijds om een ambtelijke reactie voor te bereiden op ons rapport."	'Definitieve' verwijderd.	Wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	7	"vraagt een lid van het MT Toeslagen"	7	"vraagt een toenmalig lid van het MT Toeslagen"	Toenmalig toegevoegd ter verduidelijking.	Opmerkingen begeleidingscommissie
1. Samenvatting	8	"Dit was voor Toeslagen een trendbreuk, omdat Toeslagen tot dat moment in hoger beroep bij de Raad van State meestal in het gelijk werd gesteld."	8	"Dit was een trendbreuk"	Het feit dat voor een periode kinderopvangtoeslag toegekend kon worden was de trendbreuk (trendbreuk zat in de rechtspraak, niet of Toeslagen wel of niet gelijk kreeg). Derhalve toevoeging verwijderd.	Wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	9	-	9	Zin toegevoegd: "Heidagen van het MT Toeslagen werden vrij ingevuld zonder vaste procedures."	Toevoeging van belang geacht voor het begrip van de context waarin het 'memo-Palmen' in eerste instantie werd besproken.	Wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	12	"Een eerste actie betreft het herzien/verbeteren van de beslisprocessen bij het al dan niet toekennen van kinderopvangtoeslag. Een werkgroep heeft een nieuwe 'procesplaat' opgesteld over hoe processen in elkaar zouden moeten grijpen."	12	"Een eerste actie betreft het herzien/verbeteren van de beslisprocessen binnen de keten van Toeslagen voor wat betreft de uitvoering van CAF-onderzoeken via Intensief Subjectgericht Toezicht (IST) teams. Een werkgroep heeft eind juni 2018 nieuwe procesplaten afgerond over hoe processen in elkaar zouden moeten grijpen."	Eerste streepje van de opsomming verduidelijkt (in overeenstemming gemaakt met H5)	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	12	"Een tweede actie betreft het formeren van een andere werkgroep die in gesprek gaat met de advocaat van een aantal bij het CAF-11 Hawaï dossier betrokken ouders om per geval tot een oplossing en compensatie te komen."	12	"Een tweede actie betreft het formeren van een andere werkgroep die in gesprek gaat met de advocaat van een aantal bij het CAF-11 Hawaï dossier betrokken ouders om tot een oplossing en compensatie te komen."	Verschil van inzicht zat op het al dan niet (wederom) per geval gaan beoordelen. Deze discussie was op dit moment echter nog niet aan de orde, daarom hier ook weggelaten.	Wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	14	"De Vaco Toeslagen (2017) stelt in het 'memo-Palmen' voor om 'een oplossing voor de ouders' te zoeken en vervolgens per ouder via een vaststellingsovereenkomst vast te stellen tot welke compensatie wordt overgegaan."	13	"De Vaco Toeslagen (2017) stelt in het 'memo-Palmen' voor om 'een oplossing voor de ouders' te zoeken en vervolgens via een vaststellingsovereenkomst vast te stellen tot welke compensatie wordt overgegaan."	In lijn met aanpassing in alinea 12. Door Vaco wordt in 'memo-Palmen' ook niet voorgesteld om per ouder een vaststellingsovereenkomst af te sluiten.	Wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	14	"Tijdens de gesprekken tussen de advocaat van een aantal ouders met de leden van de werkgroep verschillen de meningen over de oplossingsrichting."	14	"Tijdens de gesprekken tussen de advocaat van een aantal ouders met enkele leden van de werkgroep verschillen de meningen over de oplossingsrichting."	Niet alle werkgroepleden waren aanwezig bij gesprekken met de advocaat	Kwaliteitscontrole PwC
1. Samenvatting	14	"Daarnaast wenste de advocaat financiële compensatie voor de geleden schade. De gesprekken zijn vervolgens gestaakt."	14	"Daarnaast vroeg de advocaat financiële compensatie voor de geleden schade. De advocaat wenste vervolgens de onderhandelingen op te schorten, zo blijkt uit een brief van de advocaat aan Toeslagen van 14 juni 2017."	Verduidelijkt dat gesprekken op verzoek van de advocaat zijn opgeschort zoals ook blijkt uit genoemde brief.	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	15	"Uit ons onderzoek is niet gebleken dat het 'memo-Palmen' is verstrekt aan de Nationale Ombudsman."	15	Zin verwijderd	Deze zin zou kunnen impliceren dat wij vinden dat het wel verstrekt had moeten worden aan de NO, wij hebben daar geen oordeel over, daarom zin verwijderd. Daarnaast stond deze conclusie in de beschrijvende tekst (de tijdlijn).	Wederhoor opmerkingen

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
1. Samenvatting	16	"Na de zomer van 2017 vindt geen verdere opvolging meer plaats met betrekking tot het 'memo-Palmen'."	16	Zin verwijderd	De vraag die bij deze zin gesteld kan worden is wat verstaan wordt onder 'opvolging m.b.t. het 'memo-Palmen'. Wanneer dit breed gedefinieerd zou ook de opvolging van het NO rapport als opvolging gezien kunnen worden. Om deze discussie te voorkomen is deze zin hier weggelaten. In het rapport wordt de opvolging rondom het NO rapport beschreven in alinea174.	Wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	18	"Daarbij richtte de ADR zich bij het opstellen van haar rapport op informatie beschikbaar op het niveau vanaf plaatsvervangend Directeur-Generaal Belastingdienst."	18	Zin verwijderd	In het ADR rapport wordt niet gesproken over "niveau vanaf plaatsvervangend Directeur-Generaal Belastingdienst". In alinea 185 en voetnoot 29 is in het definitieve rapport toegelicht hoe dit in het ADR rapport wel is gedefinieerd ('ambtelijke top'). Daarnaast voegde deze zin niets toe aan de hieraan voorafgaande zin waarin al wordt vermeld: "Het 'memo-Palmen' gaf geen nieuwe informatie voor de beantwoording van de onderzoeksvraag van de ADR." Hoe de ADR tot deze conclusie is gekomen, is door de ADR aan onderzoekers van PwC toegelicht in een e-mail (zie appendix A.10.39).	Wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	20	"Bij zowel Toeslagen als het Kerndepartement van het Ministerie van Financiën."	20	Zin verwijderd	Geen eenduidig beeld op welk niveau de "kanteling" precies plaats vond. Daarnaast is de term "kerndepartement" mogelijk verwarrend en niet consistent met de rest van het rapport, daarom verwijderd.	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	21	"Waarbij de nadruk komt te liggen op de signalen rond de harde toepassing van de wet, die volgens uitspraak van 24 april 2019 van de Raad van State minder hardvochtig kon worden toegepast."	21	Zin verwijderd	De beoordeling van Teamleider 2 Toeslagen zag toe op het CAF-11 Hawai Dossier zelf, niet op de werking van de wet en de RvS uitspraak. Daarom deze toevoeging verwijderd.	Wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	23	"Op 4 juni in de ochtend doet de Teamleider 2 Toeslagen in de ambtelijke voorbespreking verslag over het hierboven aangehaalde onderzoek. Hieruit blijkt dat het CAF-11 Hawai dossier is opgestart naar aanleiding van GGD-rapporten die aanwijzingen zouden bevatten van fraude maar dat deze signalen niet voldoende uit de GGD-rapporten kunnen worden afgeleid. De Teamleider 2 Toeslagen komt tot de conclusie dat de grondslag voor een CAF-aanpak en tevens de onderliggende bewijsstukken en de vastlegging daarvan - naar de maatstaf van het controlehandboek van de Belastingdienst - ondeugdelijk zijn."	23	"Op 4 juni 2019 in de ochtend doet Teamleider 2 Toeslagen in de ambtelijke voorbespreking verslag van de uitgevoerde beoordeling van het CAF-11 Hawai dossier. Hieruit blijkt dat het CAF-11 Hawai dossier is opgestart naar aanleiding van GGD-rapporten die aanwijzingen zouden bevatten van fraude. Teamleider 2 Toeslagen komt tot de conclusie dat het onderzoek naar deze signalen, naar de maatstaf van het controlehandboek van de Belastingdienst, ondeugdelijk is uitgevoerd: de vastleggingen van de CAF-aanpak ten aanzien van het gastouderbureau en de gastouders zijn versnipperd en incompleet en geven geen duidelijk beeld van aanpak, bevindingen en conclusie. Hierdoor biedt het CAF-onderzoek onvoldoende grondslag voor de hier op volgende behandeling van de betreffende ouders door Toeslagen."	Alinea verduidelijkt.	Wederhoor opmerkingen

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
1. Samenvatting	24	"De Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) informeert vervolgens samen met de Teamleider 2 Toeslagen en Medewerker 2 BOA de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019). Samen met de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) voegt de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) zich vervolgens bij de ambtelijke voorbespreking. Geconcludeerd wordt dat de concept Kamerbrief zoals die er ligt, gegeven de uitkomsten het onderzoek van de Teamleider 2 Toeslagen, de nadruk meer moest worden gelegd op de gerezen problemen met betrekking tot de wijze waarop Toeslagen de wet handhaaft en dient te worden herschreven."	24	"De Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) informeert vervolgens samen met Teamleider 2 Toeslagen Staatssecretaris Snel. Samen met de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) voegt Staatssecretaris Snel zich vervolgens bij de ambtelijke voorbespreking. Geconcludeerd wordt dat in de concept Kamerbrief zoals die er ligt, gegeven de uitkomsten van de beoordeling door Teamleider 2 Toeslagen, de nadruk meer moest worden gelegd op de gerezen problemen met betrekking tot de wijze waarop Toeslagen de wet handhaaft en dat de Kamerbrief dient te worden herschreven."	Medewerker 2 BOA weggelaten omdat deze mate van detail bij nader inzien niet noodzakelijk wordt geacht voor de samenvatting. Het gaat in deze alinea om het 'informerende' van de staatssecretaris. In alinea 260 van het rapport wordt nog wel benoemd dat Medewerker 2 BOA hierbij aanwezig is. Daarnaast het woord 'onderzoek' vervangen door het woord 'beoordeling'.	Wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	26	"In de middag van 4 juni laat de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) leden van het CAF-11 Hawaiï onderzoeksteam naar Den Haag komen om hun visie rond het onderzoek te geven. Hierbij zijn tevens de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020), de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020), de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) en een medewerker BOA."	26	"In de middag van 4 juni 2019 spreekt Staatssecretaris Snel met leden van het CAF-11 Hawaiï onderzoeksteam om hun visie rond het onderzoek te vernemen. Hierbij zijn onder andere de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020), de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) en de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) aanwezig."	Bewoording aangepast. Daarnaast bij de aanwezigen 'onder andere' toegevoegd omdat niet exact te herleiden is wie allemaal bij deze bijeenkomst aanwezig waren en alleen aanwezigen vanaf het niveau van directeur expliciet benoemd.	Wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	27	"Tevens wordt besloten om een crisisteam in te richten om de werkzaamheden te coördineren ten aanzien van het opstellen van een Kamerbrief naar aanleiding van de verkregen nieuwe inzichten van de Teamleider 2 Toeslagen, alsmede het voorbereiden van de gesprekken die de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) op 11 juni 2019 voert met een aantal betrokken ouders."	27	"Tevens wordt op 4 juni 2019 besloten om een crisisteam in te richten om de werkzaamheden te coördineren ten aanzien van het opstellen van een Kamerbrief naar aanleiding van de verkregen nieuwe inzichten, alsmede het voorbereiden van de gesprekken die Staatssecretaris Snel op 11 juni 2019 voert met een aantal betrokken ouders."	Datum toegevoegd om niet onbedoeld een link met de vorige alinea te maken. Daarnaast functieverwijzing verwijderd omdat van de inzichten inmiddels breder kennis was genomen.	Wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	29	"Op 4 juni 2019 wordt een start gemaakt met 'factsheet 6'. In 'factsheet 6' wordt opgenomen welke informatie er vanaf 2013 tot 2019 bekend was inzake CAF en CAF-11. In 'factsheet 6' komt een referentie te staan naar het 'memo-Palmen' van maart 2017. Op 5 juni wordt een set concept-factsheets besproken die op 11 juni 2019 met een notitie aan de Staatssecretaris worden gearhiveerd. Op 7 juni 2019 vervalt 'factsheet 6' met daarin de verwijzing naar het 'memo-Palmen'. Er komt een nieuw 'factsheet 6' voor in de plaats over Gastouderbureau Dadim. In deze nieuwe factsheet is geen verwijzing opgenomen naar het 'memo-Palmen'. Het 'oude' 'factsheet 6' is wel gearhiveerd, waardoor een verwijzing naar het memo alsnog vindbaar is."	29	"Op 4 juni 2019 wordt een start gemaakt met 'factsheet 6'. In 'factsheet 6' wordt opgenomen welke informatie er vanaf 2013 tot 2019 bekend was inzake CAF en CAF-11. In 'factsheet 6' komt een verwijzing te staan naar het 'memo-Palmen' van maart 2017 (destijds aangeduid als het interne memo van 2017 van een vaktechnisch medewerker van Toeslagen). Op 5 juni wordt een set concept-factsheets besproken in een ambtelijk vooroverleg. Aansluitend vindt een bespreking plaats met Staatssecretaris Snel over de op te stellen Kamerbrief. De set concept-factsheets van 5 juni 2019 is op 11 juni 2019 met een notitie (ter informatie) aan Staatssecretaris Snel gearhiveerd in Digidoc. Op 7 juni 2019 vervalt 'factsheet 6' met daarin de verwijzing naar het 'memo-Palmen'. Er komt een nieuw 'factsheet 6' voor in de plaats over het gastouderbureau. In deze nieuwe factsheet is geen verwijzing opgenomen naar het 'memo-Palmen'. Het 'oude' 'factsheet 6' is wel gearhiveerd, waardoor een verwijzing naar het 'memo-Palmen' alsnog vindbaar is. Noch uit interviews, noch uit documentatieonderzoek is een duidelijke verklaring gebleken waarom het oorspronkelijke factsheet 6 niet is opgenomen bij de definitieve set van factsheets. Door geïnterviewden is wel aangegeven dat er in de 'juni-week' van 2019 is geconstateerd dat het 'memo-Palmen' geen signaal was dat de ambtelijke top had bereikt en dat dit vermoedelijk de reden is dat een referentie naar het 'memo-Palmen' niet meer in latere factsheets is opgenomen."	Alinea verduidelijkt en extra toelichting toegevoegd (de aansluitende bespreking met staatssecretaris Snel en de passage over het niet opnemen van het oorspronkelijke factsheet 6 in de definitieve set factsheets) om een zo volledig mogelijk beeld te geven. Op een aantal plaatsen in het rapport hebben wij bij de aanduiding 'memo-Palmen' tussen haakjes toegevoegd: "destijds aangeduid als het interne memo van 2017 van een vaktechnisch medewerker van Toeslagen". Dit is gedaan in die situaties waarin het naar onze mening relevant is om aan te geven dat het 'memo-Palmen' toen nog niet die naam had.	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
1. Samenvatting	31	"Op 14 juni 2019 wordt de set factsheets zoals opgesteld in de 'juni-week' van 2019 gearhiveerd."	31	"Op 14 juni 2019 wordt de definitieve set factsheets zoals opgesteld in de 'juni-week' van 2019 en gebruikt bij het opstellen van de Kamerbrief van 11 juni 2019 gearhiveerd. Zoals hierboven beschreven bevatte deze set factsheets niet het oorspronkelijke 'factsheet 6'."	Verduidelijkt welke set factsheets dit betreft.	Opmerkingen begeleidingscommissie
1. Samenvatting	32	De leden van het MT Toeslagen uit 2017 – met uitzondering van het lid van het MT Toeslagen dat geen medewerking heeft verleend aan ons onderzoek - geven aan dat voor wat betreft de inhoudelijke informatie ten behoeve van 'factsheet 6' (inclusief de verwijzing naar het 'memo-Palmen'), er geen contact met hen is opgenomen.	32	De leden van het MT Toeslagen uit 2017 die wij hebben geïnterviewd geven aan dat voor wat betreft de inhoudelijke informatie ten behoeve van 'factsheet 6' (inclusief de verwijzing naar het 'memo-Palmen'), er geen contact met hen is opgenomen (noch per e-mail of op andere wijze).	In de volgende alinea staat beschreven dat één medewerker geen medewerking heeft verleend, derhalve deze zijn hier weggelaten.	Opmerkingen begeleidingscommissie
1. Samenvatting	32	"Wel heeft de Directeur-Generaal op 4 juni 2019 contact gehad met de Algemeen Directeur Toeslagen (2017)."	32	"Wel heeft de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) op 4 juni 2019 telefonisch contact gehad met de Directeur Toeslagen (2017). Tijdens dit gesprek is het 'memo-Palmen' niet aan de orde geweest, maar is gesproken over de onrust die was ontstaan binnen de groep die de CAF-11 zaak behandelde."	Details inzake telefonisch contact tussen Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) en Directeur Toeslagen (2017) op 4 juni 2019 toegevoegd omdat deze zin nog de vraag op riep waar dit contact over ging.	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	33	"In de e-mailbox van het lid van het MT Toeslagen dat geen medewerking heeft verleend aan het onderzoek, is in de 'juni-week' van 2019 correspondentie gevonden betreffende de handreiking die in 2017 is gedaan aan de advocaat van een aantal betrokken ouders naar aanleiding van de gesprekken met de advocaat. Ook de aan de advocaat in 2017 gestuurde brieven zijn aan de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) toegezonden".	33	"Eén lid van het MT Toeslagen uit 2017 heeft geen medewerking verleend aan ons onderzoek. Wel hebben wij de beschikking gekregen over de e-mailbox van het betreffende MT lid. In de 'juni-week' van 2019 is correspondentie gevonden betreffende de handreiking die in 2017 is gedaan aan de advocaat van een aantal betrokken ouders naar aanleiding van de gesprekken met de advocaat. Ook de aan de advocaat in 2017 gestuurde brieven zijn in de 'juni-week' van 2019 door het betreffende MT lid aan de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) toegezonden."	Meer duiding omtrent genoemde e-mails toegevoegd zodat het duidelijker is wanneer en (in welke e-mailbox) de beschreven correspondentie met de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) plaatsvond ('juni-week' van 2019).	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	34	"Bij het interne onderzoek naar het 'memo-Palmen' stuurt Medewerker 1 UHB Belastingdienst op 4 juni 2019 een e-mailbericht aan Medewerker 1 FJZ Belastingdienst met het 'memo-Palmen en de tekst "Wij willen nagaan of bijgaande notitie binnen Financiën is verspreid. Wil jij nagaan of dit in jouw mailbox zit? Het is afkomstig van een vaktechnisch medewerker (maart 2017)". Vervolgens stuurt Medewerker 1 UHB Belastingdienst op 5 juni 2019 aan Medewerker 1 FJZ Belastingdienst een e-mailbericht, met het verzoek om het 'memo-Palmen' niet in DigiDoc (PwC: het document managementsysteem van het Ministerie van Financiën) op te slaan: "(...) niet verder verspreiden en ook niet in DigiDoc hangen (...)". Medewerker 1 UHB Belastingdienst stelt dit te hebben gedaan om de reproduceerbaarheid van de reconstructie van het tijdspad van het 'memo-Palmen' zuiver te houden. Dit is ook zo verwoord in de Kamerbrief van 15 juni 2021."	34	"Bij het interne onderzoek naar het 'memo-Palmen' stuurt Medewerker 1 UHB Belastingdienst op 4 juni 2019 een e-mailbericht aan Medewerker 1 FJZ Belastingdienst met het 'memo-Palmen' en de vraag of de betreffende medewerker na wil gaan of bijgaande notitie binnen het Ministerie van Financiën is verspreid. Vervolgens stuurt Medewerker 1 UHB Belastingdienst op 5 juni 2019 aan Medewerker 1 FJZ Belastingdienst een e-mailbericht, met het verzoek om het 'memo-Palmen' niet verder te verspreiden en ook niet in DigiDoc (het document managementsysteem van het Ministerie van Financiën) op te slaan. Medewerker 1 UHB Belastingdienst stelt dit te hebben gedaan om de reconstructie van het tijdspad van het 'memo-Palmen' zuiver te houden. Dit is ook zo verwoord in de Kamerbrief van 15 juni 2021."	Citaten herschreven om dit consistent te maken met de rest van de samenvatting (in de rest van de samenvatting worden ook geen citaten gebruikt). Het woord "reproduceerbaarheid" verwijderd omdat uit wederhoor bleek dat dit geen overweging was bij het sturen van de genoemde e-mail. Daarnaast passage aangepast in lijn met alinea 291.	Wederhoor opmerkingen

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
1. Samenvatting	35	"Geïnterviewden verklaren dat het 'memo-Palmen' in de 'juni-week' van 2019 niet meer relevant werd geacht, omdat het onderzoek van de Teamleider 2 Toeslagen de ondeugdelijkheid van het CAF-11 Hawaï dossier reeds in meer detail uiteen heeft gezet. Daarnaast lag de focus in de 'juni-week' op het zoeken van een oplossing voor de betrokken ouders. Het 'memo-Palmen' speelt daardoor in de 'juni-week' geen rol van betekenis, aldus geïnterviewden."	35	"Geïnterviewden verklaren dat het 'memo-Palmen' in de 'juni-week' van 2019 niet meer relevant werd geacht, omdat de beoordeling van Teamleider 2 Toeslagen de ondeugdelijkheid van het CAF-11 Hawaï onderzoek reeds in meer detail uiteen heeft gezet. Het 'memo-Palmen' kwam in die week op vanuit de vraag welke signalen al eerder aanwezig waren die de Directeur-Generaal of hoger hadden bereikt. Ten aanzien van dit memo bleek dit niet het geval. Tevens bleek dat de inhoud van het 'memo Palmen' inmiddels bekend was vanuit het rapport van de Nationale Ombudsman en de uitspraak van de Raad van de State. Daarnaast lag de focus in de 'juni-week' van 2019 op het zoeken van een oplossing voor de betrokken ouders, aldus geïnterviewden."	Duiding van de rol die het 'memo-Palmen' in de 'juni-week' van 2019 speelde uitgebreid. Hiermee is het "niet meer relevant zijn" verduidelijkt	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	37	"Het 'memo-Palmen' is niet verstrekt aan de Commissie Donner."	37	Zin verwijderd	Deze zin zou kunnen impliceren dat wij vinden dat het wel verstrekt had moeten worden aan de commissie Donner, wij hebben daar geen oordeel over, daarom zin verwijderd. Daarnaast stond deze conclusie in de beschrijvende tekst (de tijdlijn).	Kwaliteitscontrole PwC
1. Samenvatting	38	"Echter de factsheets zelf zijn niet als bijlage meegestuurd. Daarbij dient opgemerkt te worden dat het 'memo-Palmen' niet als bijlage bij factsheets zat."	38	"Echter de concept-factsheets zelf zijn niet als bijlage meegestuurd. Daarbij dient opgemerkt te worden dat het 'memo-Palmen' niet als bijlage bij de concept-factsheets was opgenomen."	Verduidelijking	Wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	40	"Op 2 juli 2020 wordt de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) in het leven geroepen. Binnen de Belastingdienst wordt op 4 augustus 2020 een brede uitvraag gedaan aan medewerkers van de Belastingdienst of zij beschikken over mogelijk relevante informatie die verstrekt zou moeten worden aan de POK. In reactie hierop verstuurt de Vaco Toeslagen (2017) het 'memo-Palmen' aan de medewerker binnen het Ministerie van Financiën die de documenten voor de POK verzamelt. Het 'memo-Palmen' wordt door deze medewerker niet doorgezet naar de POK, omdat het niet voldeed aan de vereisten van de informatie uitvraag van de POK (het 'memo-Palmen' had de plaatsvervangend Directeur-Generaal van de Belastingdienst of hoger niet bereikt). Uiteindelijk is in oktober 2020 door de Tweede Kamer gericht gevraagd naar het 'memo-Palmen' omdat ondertussen Kamerleden verwijzingen naar het 'memo-Palmen' hadden gevonden in concept-factsheet 6. Hierdoor is het 'memo-Palmen' in de openbaarheid gekomen en ook aan de POK is verstrekt. Het 'memo-Palmen' is op 20 oktober 2020 in gelakte versie aan de Tweede Kamer verstrekt, en vervolgens op 4 december 2020 in ongelakte staat. Het 'memo-Palmen' is op 28 oktober 2020 aan de POK verstrekt."	40	"Op 2 juli 2020 wordt de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) in het leven geroepen. Binnen de Belastingdienst en Toeslagen wordt op 4 augustus 2020 medewerking gevraagd bij het verstrekken van mogelijk relevante informatie aan de POK. In reactie hierop verstuurt de Vaco Toeslagen (2017) het 'memo-Palmen' aan de medewerker binnen het Ministerie van Financiën die de documenten voor de POK verzamelt. Het 'memo-Palmen' wordt door deze medewerker niet doorgezet naar de POK, omdat het niet voldeed aan de vereisten van de informatie uitvraag van de POK (het 'memo-Palmen' had de plaatsvervangend Directeur-Generaal van de Belastingdienst of hoger niet bereikt). Uiteindelijk is in oktober 2020 door de Tweede Kamer gericht gevraagd naar het 'memo-Palmen' omdat ondertussen Kamerleden verwijzingen naar het 'memo-Palmen' hadden gevonden in concept-factsheet 6. Hierdoor is het 'memo-Palmen' in de openbaarheid gekomen en ook aan de POK is verstrekt. Het 'memo-Palmen' is op 20 oktober 2020 in gelakte vorm aan de Tweede Kamer verstrekt, en vervolgens op 4 december 2020 in ongelakte vorm. Het 'memo-Palmen' is op 28 oktober 2020 ongelakt aan de POK verstrekt."	De uitvraag naar mogelijke stukken voor de POK binnen de Belastingdienst (en Toeslagen) anders verwoord op basis van ontvangen mailberichten (zie appendix A. 10.51) waaruit exacte strekking van de vraag bleek. Daarnaast het woord "ongelakt" toegevoegd in de laatste zin ter verduidelijking.	Opmerkingen begeleidingscommissie
1. Samenvatting	41	"Het 'memo-Palmen' is opgesteld door de Vaco Toeslagen in 2017 op verzoek van Lid 1 van het MT Toeslagen, ter nadere duiding van de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 en het op dat moment in gang zijnde onderzoek van de Nationale Ombudsman inzake het CAF-11 Hawaï dossier."	41	"Het 'memo-Palmen' is opgesteld door de Vaco Toeslagen (2017) in 2017 ter nadere duiding van de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 en het op dat moment lopende onderzoek van de Nationale Ombudsman inzake het CAF-11 Hawaï dossier."	Passage "op verzoek van Lid 1 van het MT Toeslagen" verwijderd omdat dit niet in overeenstemming is met alinea 7. Stond ten onrechte nog zo beschreven in de samenvatting.	Opmerkingen begeleidingscommissie
1. Samenvatting	43	"Het 'memo-Palmen' is niet gegoten in de standaardvorm van een 'memo' aan het MT Toeslagen en is niet gearhiveerd bij de MT stukken"	43	"Het 'memo-Palmen' is niet gegoten in de standaardvorm van een 'memo' aan het MT Toeslagen en is niet gearhiveerd bij de MT stukken wat invloed heeft gehad op de vindbaarheid van het 'memo-Palmen'."	Toevoeging om te verduidelijken waarom we dit hier opschrijven.	Kwaliteitscontrole PwC

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
1. Samenvatting	44	"In de eerste week van juni 2019 ontstaat op het Ministerie van Financiën een crisisachtige situatie omdat nadere analyse door de Teamleider 2 Toeslagen heeft geleid tot het inzicht dat er onvoldoende bewijsmiddelen zijn daarmee twijfels ontstaan inzake de hardheid van de fraudesignalen zijn die de opzet van een CAF-onderzoek blijken."	45	"Volgens geïnterviewden ontstaat in de eerste week van juni 2019 op het Ministerie van Financiën een crisisachtige situatie omdat nadere analyse heeft geleid tot het inzicht dat er onvoldoende bewijsmiddelen zijn waarmee twijfels ontstaan inzake de grondslag voor de hierop volgende behandeling van de ouders naar aanleiding van het uitgevoerde CAF-onderzoek bij het betreffende gastouderbureau."	Herkomst van de "crisisachtige situatie" verduidelijkt en de herkomst van van de tekst verduidelijkt door "volgens geïnterviewden" toe te voegen. In de concept versie kon de passage gelezen worden alsof dit een duiding van PwC is, dit is niet het geval. Daarnaast niet relevant om Teamleider 2 hier expliciet te noemen; het gaat er hierom dat het inzicht ontstaan was en dat dit leidde tot crisisachtige situatie.	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
1. Samenvatting	44	"Het 'memo-Palmen' wordt in deze 'juni-week' aan een aantal personen verstrekt die intern de gang van zaken in 2017 ten aanzien van het 'memo-Palmen' hebben onderzocht. Het 'memo-Palmen' speelde echter geen belangrijke rol in deze 'juni-week' aangezien de inhoud van het 'memo-Palmen' ook herleidbaar was vanuit de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 en het rapport van de Nationale Ombudsman van 9 augustus 2017. Daarnaast kwamen uit de beoordeling van het CAF-11 Hawai dossier door de Teamleider 2 Toeslagen de nieuwe inzichten naar boven die in het 'memo-Palmen' van 2017 nog niet ter discussie stonden. Daarnaast waren de medewerkers van het Ministerie van Financiën in de 'juni-week' van 2019 gericht op het creëren van een oplossing voor de gedupeerde ouders."	46	"Het 'memo-Palmen' wordt in deze 'juni-week' van 2019 aan een aantal medewerkers verstrekt die intern de gang van zaken in 2017 ten aanzien van het 'memo-Palmen' hebben onderzocht. Volgens geïnterviewden speelde het 'memo-Palmen' geen belangrijke rol in deze 'juni-week' om de volgende redenen: - De inhoud van het 'memo-Palmen' was reeds bekend vanuit de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 en het rapport van de Nationale Ombudsman van 9 augustus 2017; - Uit de beoordeling van het CAF-11 Hawai dossier kwamen nieuwe inzichten naar boven inzake de ondeugdelijkheid van het CAF-11 onderzoek die in het 'memo-Palmen' van 2017 nog niet ter discussie stonden; - De activiteiten in de 'juni-week' van 2019 waren met name gericht op het creëren van een oplossing voor de gedupeerde ouders."	Opsomming toegevoegd om de redenen duidelijker weer te geven. Daarnaast het woord 'herleidbaar' gewijzigd en herkomst toegevoegd ("volgens geïnterviewden")	Opmerkingen begeleidingscommissie
1. Samenvatting	-	-	47	"Concept-factsheet 6 met daarin een verwijzing naar het 'memo-Palmen' (destijds aangeduid als het interne memo van 2017 van een vaktechnisch medewerker van Toeslagen) is, als onderdeel van een grotere set factsheets, in de 'juni-week' van 2019 rondgestuurd aan een brede groep medewerkers waaronder de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) en de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) en is als onderdeel van een set concept-factsheets op 11 juni 2019 gearhiveerd in Digidoc, met een notitie (ter informatie) aan Staatssecretaris Snel."	Alinea toegevoegd over de verspreiding van concept-factsheet 6 (incl. verwijzing naar het memo-Palmen) in lijn met alinea 29 en detail tekst in het rapport.	Kwaliteitscontrole PwC
1. Samenvatting	-	-	48	In de 'juni-week' van 2019 bleek het onderwerp van de 'tweede nationaliteit' niet een van de hoofdthema's. Het kwam gedurende de besprekingen wel ter sprake en er is een aparte factsheet voor opgesteld omdat het onderwerp wel de aandacht had. In dit kader werd gedurende de 'juni-week' van 2019 geïnventariseerd welke gegevens over de nationaliteit werden opgevraagd en hoe het proces rondom de verkrijging van deze gegevens verliep.	Rol die het onderwerp 'tweede nationaliteit' speelde in de juni-week van 2019 toegevoegd aan de samenvatting.	Opmerkingen begeleidingscommissie
1. Samenvatting	46	"Het 'memo-Palmen' of een verwijzing naar het 'memo-Palmen' is op latere momenten (ADR, POK en Wob) naar voren gekomen maar niet opgenomen of verstrekt omdat het niet voldeed aan daarvoor gestelde verschillende criteria."	49	"Het 'memo-Palmen' of de verwijzing naar het 'memo-Palmen' in concept-factsheet 6 is op latere momenten (ADR, POK en Wob) naar voren gekomen maar (initieel) niet opgenomen of verstrekt omdat het niet voldeed aan daarvoor gestelde verschillende criteria."	'(initieel)' toegevoegd omdat het memo uiteindelijk wel aan de POK is verstrekt.	Kwaliteitscontrole PwC
1. Samenvatting	47	"Tot 15 oktober 2020 is het 'memo-Palmen' aan 24 verschillende medewerkers van het Ministerie van Financiën verstuurd. Gedurende het onderzoek hebben wij één (ingescande) papieren versie van het memo aangetroffen."	50	"Tot 15 oktober 2020 is het 'memo-Palmen' aan 24 verschillende medewerkers van het Ministerie van Financiën, Belastingdienst of Toeslagen per e-mail verstrekt. Gedurende het onderzoek hebben wij één (ingescande) papieren versie van het 'memo-Palmen' aangetroffen."	Verduidelijkt dat de 24 medewerkers medewerkers van het ministerie, de Belastingdienst of Toeslagen zijn.	Opmerkingen begeleidingscommissie

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
1. Samenvatting	48	"In de tweede helft van 2020 vindt bredere verspreiding van het 'memo-Palmen' plaats vanwege de instelling van de POK en de daaraan gerelateerde informatieverzoeken."	51	"Na 15 oktober 2020 vindt bredere verspreiding van het 'memo-Palmen' plaats vanwege de instelling van de POK en de daaraan gerelateerde informatieverzoeken."	Precieze datum opgenomen ter verduidelijking.	Opmerkingen begeleidingscommissie
1. Samenvatting	49	"Wij hebben geen redenen om aan te nemen dat het Ministerie van Financiën ons toegang tot informatie of (voormalig) medewerkers heeft onthouden."	52	"Wij hebben geen redenen om aan te nemen dat het Ministerie van Financiën ons toegang tot informatie of (voormalig) medewerkers of bewindspersonen heeft onthouden."	"of bewindspersonen" toegevoegd ter verduidelijking.	Opmerkingen begeleidingscommissie
1. Samenvatting	50	"Gegeven de aard van ons onderzoek is de medewerking geheel vrijwillig. Met uitzondering van hetgeen hierna beschreven, hebben alle personen die wij hebben benaderd als onderdeel van ons onderzoek meegewerkt aan de interviews en hun e-mailbox ter beschikking gesteld."	53	"Met uitzondering van hetgeen hierna beschreven, hebben alle (voormalig) medewerkers en bewindspersonen die wij hebben benaderd als onderdeel van ons onderzoek meegewerkt aan de interviews en hun e-mailbox ter beschikking gesteld."	Zin inzake vrijwillige medewerking verwijderd omdat die mogelijk een onjuiste indruk kon wekken.	Opmerkingen begeleidingscommissie
1. Samenvatting	51	"Eén lid van het MT Toeslagen uit 2017 heeft medewerking aan het onderzoek geweigerd. De Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2020-heden) heeft meerdere gesprekken gevoerd met het lid van het MT Toeslagen en dringend verzocht om medewerking. Ook wenste het lid van het MT Toeslagen niet de e-mailbox ter beschikking te stellen aan PwC. PwC heeft aangegeven af te zien van een interview indien dat op basis van een dienstbevel zou plaatsvinden, omdat deelname aan het onderzoek op basis van vrijwilligheid dient te geschieden. Wel is de e-mailbox van het betreffende lid van het MT Toeslagen in het onderzoek betrokken, nadat de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2020-heden) besloten heeft de e-mailbox te overhandigen aan PwC. Het niet hebben kunnen interviewen van deze persoon, heeft tot gevolg dat mogelijke overige informatie waarover deze medewerker zou kunnen beschikken niet naar boven is gekomen."	54	"Eén lid van het MT Toeslagen uit 2017 heeft medewerking aan het onderzoek geweigerd. De e-mailbox van het betreffende lid van het MT Toeslagen is wel in het onderzoek betrokken, nadat de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2020-heden) besloten heeft de e-mailbox te overhandigen aan PwC. Het niet hebben kunnen interviewen van deze persoon, heeft tot gevolg dat voor ons onderzoek relevante informatie waarover deze medewerker zou kunnen beschikken, niet naar boven is gekomen."	Passage over gesprekken van SG met het betreffende lid van het MT Toeslagen verwijderd omdat het niet relevant is om deze mate van detail te vermelden in het rapport.	Opmerkingen begeleidingscommissie
1. Samenvatting	52	"De Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) heeft geen medewerking verleend voor vrijwillige inzage in zijn privételefoon. Volgens de Staatssecretaris bevatte zijn privételefoon geen zakelijke correspondentie. Overigens is ons op basis van ons onderzoek niet gebleken dat het 'memo-Palmen' is verstrekt aan de betrokken Staatssecretaris."	55	"Staatssecretaris Snel heeft geen medewerking verleend voor vrijwillige inzage in zijn privételefoon. Volgens Staatssecretaris Snel bevatte zijn privételefoon geen zakelijke correspondentie."	Laatste zin verwijderd omdat dit op deze plek ('Beperkingen in ons onderzoek') niet relevant is. De concluderende zin staat elders al in het rapport	Kwaliteitscontrole PwC
1. Samenvatting	55	"Onze werkzaamheden hebben niet het karakter van een persoonsgericht onderzoek (zoals bedoeld in 'NBA Handreiking 1112 Persoonsgerichte onderzoeken'). Dit is ook gecommuniceerd door het Ministerie van Financiën aan haar medewerkers. Ons rapport mag niet worden gebruikt voor het nemen van (arbeidsrechtelijke) maatregelen jegens individuele medewerkers."	58	"Onze werkzaamheden hebben niet het karakter van een persoonsgericht onderzoek (zoals bedoeld in 'NBA Handreiking 1112 Persoonsgerichte onderzoeken') waarbij het onderwerp van onderzoek het functioneren, handelen of nalaten van handelen van een (rechts)persoon is. Het Ministerie van Financiën heeft aan haar medewerkers gecommuniceerd dat de uitkomsten van ons onderzoek niet in disciplinaire trajecten worden betrokken, tenzij sprake is van opzet en/of vermoedens van strafbare feiten."	Formulering aangepast. Verduidelijkt wat een persoonsgericht onderzoek inhoudt. Verduidelijkt wat door het Ministerie van Financiën is gecommuniceerd aan haar medewerkers.	Opmerkingen begeleidingscommissie
3. Verrichte werkzaamheden	69	"Bij de uitvoering van het informatieonderzoek is rekening gehouden met het beginsel van proportionaliteit door de zoekacties uit te voeren op basis van een door PwC onafhankelijk opgestelde zoekstrategie en daarop gebaseerde zoektermen. Voor wat het onderzoek op mobiele telefoons is het beginsel van subsidiariteit in acht genomen, ter voorkoming onevenredig zware inbreuk op de persoonlijke levenssfeer."	72	"Bij de uitvoering van ons onderzoek is rekening gehouden met het beginsel van proportionaliteit. Dit houdt in dat de onderzoeksmethode in een redelijke verhouding behoort te staan tot het doel van het onderzoek. Hier hebben wij onder andere invulling aan gegeven bij de keuze van de (voormalig) medewerkers en bewindspersonen van het Ministerie van Financiën die wij hebben betrokken in het onderzoek en door bij het doorzoeken van digitale gegevens gebruikt te maken van zoektermen."	Het begrip 'proportionaliteit' duidelijker verwoord. Daarnaast verband tussen proportionaliteit en de door PwC opgestelde zoektermen beter uitgelegd.	Opmerkingen begeleidingscommissie

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
3. Verrichte werkzaamheden	81	Zie alinea 51 (concept rapport). Deze aanpassing is zowel in de samenvatting (alinea 51) als in hoofdstuk 3 gedaan.	84	Zie alinea 51 (concept rapport). Deze aanpassing is zowel in de samenvatting (alinea 51) als in hoofdstuk 3 gedaan.	Zie alinea 51 (concept rapport). Deze aanpassing is zowel in de samenvatting (alinea 51) als in hoofdstuk 3 gedaan.	Opmerkingen begeleidingscommissie
3. Verrichte werkzaamheden	82	Zie alinea 52 (concept rapport). Deze aanpassing is zowel in de samenvatting (alinea 52 van het concept rapport) als in hoofdstuk 3 gedaan.	85	Zie alinea 52 (concept rapport). Deze aanpassing is zowel in de samenvatting (alinea 52 van het concept rapport) als in hoofdstuk 3 gedaan.	Zie alinea 52 (concept rapport). Deze aanpassing is zowel in de samenvatting (alinea 52 van het concept rapport) als in hoofdstuk 3 gedaan.	Kwaliteitscontrole PwC
3. Verrichte werkzaamheden	83	"Uit ons onderzoek is gebleken dat een Medewerker 1 FJZ Belastingdienst van het Ministerie van Financiën het 'memo-Palmen' in de 'juni-week' van 2019 heeft ontvangen. Wij hebben deze medewerker niet kunnen interviewen vanwege gezondheidsredenen. Hierdoor hebben we de reactie van deze medewerker alleen kunnen afleiden uit de beschikbare digitale gegevens en andere interviews."	86	"Uit ons onderzoek is gebleken dat Medewerker 1 FJZ Belastingdienst van het Ministerie van Financiën het 'memo-Palmen' in de 'juni-week' van 2019 heeft ontvangen. Wij hebben deze medewerker niet kunnen interviewen vanwege gezondheidsredenen. De e-mailbox van de betreffende medewerker is wel in het onderzoek betrokken."	Laatste zin aangepast - verduidelijkt dat de e-mailbox van de betreffende persoon wel in het onderzoek is betrokken (i.p.v. 'beschikbare digitale gegevens en interviews' - wat niet direct duidelijk maakt dat er ondanks het niet kunnen interviewen wel informatie van deze persoon (namelijk de e-mailbox) is betrokken.	Kwaliteitscontrole PwC
3. Verrichte werkzaamheden	85	Zie alinea 55 (concept rapport). De aanpassing is zowel in de samenvatting (alinea 55) als in de hoofdstuk 3 gedaan.	88	Zie alinea 55 (concept rapport). De aanpassing is zowel in de samenvatting (alinea 55) als in de hoofdstuk 3 gedaan.	Zie alinea 55 (concept rapport). De aanpassing is zowel in de samenvatting (alinea 55) als in de hoofdstuk 3 gedaan.	Opmerkingen begeleidingscommissie
3. Verrichte werkzaamheden	87	"Daarnaast heeft het Ministerie een begeleidingscommissie ingesteld bestaande uit de Secretaris-Generaal van het Ministerie van Financiën (2020-heden) en leden van verschillende dienstafdelingen. De rol van de begeleidingscommissie bestond uit het bewaken van de voortgang van ons onderzoek en het signaleren en oplossen van eventuele knelpunten. De begeleidingscommissie heeft ons concept-rapport getoetst op kennelijke onjuistheden. Daarnaast heeft de begeleidingscommissie namens het Ministerie van Financiën de zorgvuldigheid van het onderzoek bewaakt vanuit haar rol als werkgever. De begeleidingscommissie is 9 keer bij elkaar geweest."	90	"Daarnaast heeft het Ministerie een begeleidingscommissie ingesteld bestaande uit de Secretaris-Generaal van het Ministerie van Financiën (2020-heden) en leden van verschillende dienstonderdelen. De rol van de begeleidingscommissie bestond uit het bewaken van de voortgang van ons onderzoek en het signaleren en oplossen van eventuele knelpunten. De begeleidingscommissie heeft ons concept-rapport getoetst op kennelijke onjuistheden. Daarnaast heeft de begeleidingscommissie namens het Ministerie van Financiën de zorgvuldigheid van het onderzoek bewaakt vanuit haar rol als werkgever. De begeleidingscommissie is 11 keer bij elkaar geweest."	Correcte term toegepast. Daarnaast aantal bijeenkomsten aangepast.	Opmerkingen begeleidingscommissie
3. Verrichte werkzaamheden	89	"De omvang en complexiteit van het onderzoek bleek significant af te wijken van de verwachtingen bij het formuleren van de onderzoeksopdracht. Hierdoor is het aantal (voormalig) medewerkers dat wij hebben moeten interviewen en de hoeveelheid digitale informatie die wij hebben moeten analyseren sterk toegenomen."	92	"De omvang en complexiteit van het onderzoek bleek significant af te wijken van de verwachtingen bij het formuleren van de onderzoeksopzet. Hierdoor is het aantal (voormalig) medewerkers en bewindspersonen dat wij hebben moeten interviewen en de hoeveelheid digitale informatie die wij hebben moeten analyseren sterk toegenomen."	PwC heeft de onderzoeksopdracht niet geformuleerd, daarom aangepast.	Opmerkingen begeleidingscommissie
4. Context	4.1	Paragraaf 4.1 (alinea's 92-105)	4.1	Paragraaf 4.1 (alinea's 95-109)	Paragraaf 4.1 is op meerdere plekken aangepast en ingekort (bijvoorbeeld de benaming van directies en dienstonderdelen en de duiding omtrent de omvlechting), naar aanleiding van wederhoor opmerkingen, opmerkingen van de begeleidingscommissie en een interne kwaliteitscontrole van PwC.	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
5. Onderzoeksvraag 1	109	"Bij de oprichting van Toeslagen in 2005 is gekozen om een kosteneffectieve uitvoeringsorganisatie op te richten, waarbij vooral werd gewerkt met behandelvoorschriften (of werkinstructies). Doordat wetgeving behoorlijk 'digitaal' is vormgegeven, is het behandelproces in hoge mate geautomatiseerd, hetgeen ook noodzakelijk is gezien de omvang van de populatie en de frequentie van betalingen gecombineerd met een hoge mutatiegraad. Voor het maken van de beslissing of een aanvrager in aanmerking kwam voor een toeslag moest voor de juiste toepassing van de wet vaak een stringente beslisboom gevolgd worden. De wet bood weinig mogelijkheden tot discretionaire bevoegdheid van medewerkers. Daarnaast bestond de formatie van de directie Toeslagen voor het grootste deel uit functies op het niveau van groepsfunctie C (zogenaamde 'c' medewerkers), waarvoor als (minimaal) opleidingsniveau MBO (2) vereist was. Het Management Team (MT) Toeslagen bestond in 2017 uit de Algemeen Directeur Toeslagen en vier leden."	113	"Uit interviews komt naar voren dat het behandelproces binnen Toeslagen in hoge mate geautomatiseerd is, hetgeen ook noodzakelijk is gezien de omvang van de populatie en de frequentie van betalingen gecombineerd met een hoge mutatiegraad. Voor het maken van de beslissing of een aanvrager in aanmerking kwam voor een toeslag moest voor de juiste toepassing van de wet vaak een stringente beslisboom gevolgd worden. De wet bood weinig mogelijkheden tot discretionaire bevoegdheid van medewerkers. Daarnaast bestond de formatie van de directie Toeslagen voor het grootste deel uit functies op het niveau van groepsfunctie C (zogenaamde 'c' medewerkers), waarvoor als (minimaal) opleidingsniveau MBO (2) vereist was. Het Management Team (MT) Toeslagen bestond in 2017 uit de Directeur Toeslagen en vier leden."	Zin over een kosteneffectieve uitvoeringsorganisatie verwijderd. Dit is niet gerelateerd aan de beantwoording van onze onderzoeksvragen. Daarnaast zin over digitaal vormgegeven wetgeving verwijderd. De rest van de alinea geeft voldoende uitleg en context rond de organisatie.	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
5. Onderzoeksvraag 1	110	"Op 20 juli 2016 wordt tijdens een gezamenlijke dag van het MT Toeslagen medegedeeld dat mevrouw Palmén (PwC: hierna aangeduid van Vaco Toeslagen (2017)) zal starten als Vaktechnisch Coördinator bij de Toeslagen (Vaco Toeslagen)."	114	"Op 20 juli 2016 wordt tijdens een gezamenlijke dag van het MT Toeslagen medegedeeld dat (PwC: Vaco Toeslagen (2017)) zal starten als Vaktechnisch Coördinator bij de Toeslagen (Vaco Toeslagen)."	Zin verwijderd - staat al opgenomen in de samenvatting (onder 1.2)	Opmerkingen begeleidingscommissie
5. Onderzoeksvraag 1	111-115	Alinea's over de organisatie van vaktechniek.	115-118	Alinea's over de organisatie van vaktechniek (deels verwijderd / deels aangepast).	Verschillende alinea's/ passages over vaktechniek (bijvoorbeeld over VTA's) en de organisatie van 'blauw' en 'rood' verduidelijkt en onjuiste beschrijvingen verwijderd. Ook term "COO" aangepast naar "Algemeen directeur Belastingen" (op basis van wederhoor de juiste functiebenaming opgenomen).	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
5. Onderzoeksvraag 1	131	"Eveneens bevat het memo geen afsluiting en paraaf."	134	"Eveneens bevat het 'memo-Palmen' geen afsluiting en geen paraaf."	Woord 'geen' toegevoegd ter verduidelijking (dat er geen sprake was van een paraaf was ook al beoogd in de conceptversie).	Opmerkingen begeleidingscommissie
5. Onderzoeksvraag 1	133	"Het ontbreken van procedures op de heidag heeft er mede toe bijgedragen dat het 'memo-Palmen' niet volgens de normale procedures van het MT Toeslagen is gearchieveerd."	137	"Het bespreken van het 'memo-Palmen' op de heidag en niet gedurende een reguliere MT-vergadering heeft er mede toe bijgedragen dat het 'memo-Palmen' niet volgens de normale procedures van het MT Toeslagen is gearchieveerd."	Verduidelijkt dat het memo-Palmen op 14 maart 2017 werd besproken tijdens een heidag, en niet gedurende een reguliere vergadering van het MT Toeslagen. Toevoeging van belang geacht voor het begrip van de context waarin het 'memo-Palmen' in eerste instantie werd besproken.	Wederhoor opmerkingen
5. Onderzoeksvraag 1	134	"Volgens de Algemeen Directeur Toeslagen was de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) via zijn staf op de hoogte van het feit dat de Nationale Ombudsman een onderzoek deed."	138	"De Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) was via zijn staf op de hoogte van het feit dat de Nationale Ombudsman een onderzoek deed."	Zin aangepast ter verduidelijking	Wederhoor opmerkingen
5. Onderzoeksvraag 1	138	Lid 6 van het MT Toeslagen heeft geen medewerking verleend aan ons onderzoek.	142	Zin verwijderd	Dit wordt op andere plekken in het rapport al benoemd en is niet relevant voor de passage in deze alinea.	Wederhoor opmerkingen
5. Onderzoeksvraag 1	151	"Hierdoor zijn Toeslagen en de advocaat van de ouders niet tot een gezamenlijke oplossing gekomen."	160	"Hierdoor ontstond er wederzijdse irritatie tussen de werkgroep en de advocaat en zijn ze niet tot een oplossing gekomen."	Betreffende zin uit alinea 151 (concept-rapport) stond in vergelijkbare bewoordingen ook al in alinea 160 (definitief rapport).	Kwaliteitscontrole PwC

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
5. Onderzoeksvraag 1	155	"Er hebben twee gesprekken plaatsgevonden met de advocaat. Het eerste gesprek vond plaats op 10 april 2017 en het tweede gesprek op 8 mei 2017 (appendix A.10.25). Bij het gesprek op 10 april was het verantwoordelijke Lid 6 van het MT Toeslagen (2017) niet gedurende het gehele gesprek aanwezig."	160	"Er hebben twee gesprekken plaatsgevonden met de advocaat. Het eerste gesprek vond plaats op 10 april 2017 en het tweede gesprek op 8 mei 2017. Bij het gesprek op 8 mei was het verantwoordelijke Lid 5 van het MT Toeslagen (2017) niet gedurende het gehele gesprek aanwezig."	Datum van gesprek aangepast	Wederhoor opmerkingen
5. Onderzoeksvraag 1	155	Zie alinea 14 (concept rapport). Deze aanpassing is zowel in de samenvatting (alinea 14) als in hoofdstuk 5 gedaan.	160	Zie alinea 14 (concept rapport). Deze aanpassing is zowel in de samenvatting (alinea 14) als in hoofdstuk 5 gedaan.	Zie alinea 14 (concept rapport). Deze aanpassing is zowel in de samenvatting (alinea 14) als in hoofdstuk 5 gedaan.	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
5. Onderzoeksvraag 1	158	"De Werkgroep bijeenkomsten waren gebaseerd op de signalen die waren ontstaan door de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 en het onderzoek van de Nationale Ombudsman dat op 7 november 2016 van start was gegaan. Het 'memo-Palmen' werd niet als zodanig apart besproken, maar bezien in het licht van de andere twee signalen. Op 13 maart 2017 was echter nog niet duidelijk wat de uitkomst zou zijn van het rapport van de Nationale Ombudsman. Het memo van de Vaco Toeslagen (2017) bevatte enkel de Vaco's persoonlijke visie van de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State. Vanuit dit perspectief is het 'memo-Palmen' een belangrijk signaal van de problematiek rond het CAF-11 Hawaï dossier en de gevolgen voor Toeslagen inzake het CAF-11 Hawaï dossier en mogelijk overige CAF-zaken."	163	"De werkgroep bijeenkomsten waren gebaseerd op de signalen die waren ontstaan door de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 en het onderzoek van de Nationale Ombudsman dat op 7 november 2016 van start was gegaan. Het 'memo-Palmen' werd niet als zodanig apart besproken, maar bezien in het licht van de andere twee signalen. Op 13 maart 2017 was echter het onderzoek van de Nationale Ombudsman nog niet gereed. Vanuit dit perspectief is het 'memo-Palmen' een belangrijk signaal met betrekking tot de problematiek rond het CAF-11 Hawaï dossier en de gevolgen voor Toeslagen inzake het CAF-11 Hawaï dossier en mogelijk overige CAF-zaken."	Zin over het rapport van de Nationale Ombudsman verduidelijkt. De omschrijving 'bevatte enkel de Vaco's persoonlijke visie' is geen juiste karakterisering van het 'memo-Palmen', aangezien het memo is geschreven op verzoek van een MT-lid.	Wederhoor opmerkingen
5. Onderzoeksvraag 1	160	"Teamleider 2 Toeslagen"	164	"Teamleider 3 Toeslagen"	Teamleider 2 Toeslagen aangepast naar Teamleider 3 Toeslagen. In het concept rapport was abusievelijk Teamleider 2 Toeslagen (onjuist) opgenomen i.p.v. Teamleider 3 Toeslagen. In andere delen van het (concept)rapport werd wel Teamleider 3 Toeslagen benoemd.	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
5. Onderzoeksvraag 1	164	"De AP heeft op 17 juli 2020 het rapport van dit onderzoek gepubliceerd. De AP concludeert in dit rapport dat Toeslagen tot 25 mei 2018 de Wet bescherming persoonsgegevens en vanaf 25 mei 2018 de Algemene Verordening Gegevensbescherming heeft overtreden. Als onderbouwing stelt de AP in haar rapport dat de verwerking van de nationaliteit door Toeslagen onrechtmatig en discriminerend was en daardoor onbehoorlijk. Deze onrechtmatigheid zag op een drie typen verwerkingen: het verwerken van eventuele dubbele nationaliteiten van aanvragers, het gebruik van nationaliteit als indicator in een systeem dat automatisch risicovolle aanvragen selecteert en het gebruik van de nationaliteit bij de opsporing van georganiseerde fraude. De AP is in haar rapport ook ingegaan op de behoorlijkheid van de verwerkingen. Daarbij gaf het AP aan het gebruik van nationaliteit als risico-indicator en het gebruik bij opsporing van georganiseerde fraude, als discriminerend zijn aan te merken en daarmee onbehoorlijk zijn."	168	"De AP heeft op 16 juli 2020 het rapport van dit onderzoek gepubliceerd en concludeert dat <i>"Toeslagen, en daarmee de Minister van Financiën als verwerkingsverantwoordelijke, hiermee tot 25 mei 2018 de Wet bescherming persoonsgegevens en vanaf 25 mei 2018 de Algemene Verordening Gegevensbescherming heeft overtreden. Deze conclusie is gebaseerd op de volgende observaties:</i> <i>- Ten aanzien van drie typen verwerkingen constateert de AP dat deze onrechtmatig zijn en dat Toeslagen daarmee in overtreding was. De eerste overtreding ziet op de verwerking van eventuele dubbele nationaliteiten van Nederlandse aanvragers. Toeslagen heeft deze gegevens niet nodig voor de uitvoering van zijn taak en had deze daarom niet mogen verwerken. De tweede overtreding ziet op het gebruik van de nationaliteit van aanvragers voor een indicator in een systeem dat automatisch risicovolle aanvragen selecteert waarop personele capaciteit wordt ingezet, het zogenaamde risico-classificatiemodel. Het gebruik van nationaliteit was hiervoor niet noodzakelijk, omdat een minder vergaande vorm van verwerking mogelijk was. De derde overtreding ziet op het gebruik van de nationaliteit van de aanvrager van kinderopvangtoeslag in het kader van de opsporing van georganiseerde fraude. De AP concludeert dat het gebruik van nationaliteit voor dit doel niet noodzakelijk was. Toeslagen heeft de noodzakelijkheid van deze verwerkingen ook niet kunnen onderbouwen.</i> <i>- Vervolgens heeft de AP de behoorlijkheid van de verwerkingen beoordeeld. Twee typen verwerkingen zijn volgens de AP discriminerend en daarmee onbehoorlijk: ten eerste het gebruik van de nationaliteit voor een indicator in het risico-classificatiemodel, en ten tweede het verwerken van de nationaliteit voor de opsporing van georganiseerde fraude met kinderopvangtoeslag. Bij beide verwerkingen concludeert de AP dat deze onderscheid maken op grond van nationaliteit, zonder dat daar een objectieve rechtvaardiging voor bestaat. Er bestaat geen objectieve rechtvaardiging omdat er bij het onderscheid naar nationaliteit geen redelijke en proportionele verhouding bestaat tussen</i> <i>32 Reconstructie en tijlijn van het 'memo-Palmen' 29 september 2021</i> <i>het onderscheid en het daarmee beoogde doel. Daarom merkt de AP de verwerkingen aan als discriminerend en bijgevolg als onbehoorlijk."</i>	Parafrasering vervangen door citaten uit het genoemde rapport ter verduidelijking van de bron.	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
5. Onderzoeksvraag 1	173	"Om vast te stellen of de informatieverstrekking aan de Tweede Kamer volledig is geweest en om informatie te laten beoordelen door de Landsadvocaat hebben vervolgens op 26 september 2018 de EDP-auditors de opdracht gekregen het hierboven aangehaalde onderzoek uit te voeren. De aanleiding tot dit onderzoek waren Kamervragen die gesteld werden over informatieverstrekking inzake Kinderopvangtoeslagen. De Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) werd frequent met nieuwe informatie geconfronteerd en verzocht om een onderzoek bij Toeslagen naar ontbrekende informatie. Het onderzoek richtte zich op de samenwerkingsgebieden op de Q-schijf van de Belastingdienst Toeslagen. Deze samenwerkingsgebieden op de netwerkschijf met de letter Q worden gebruikt om documenten op te slaan. Samenwerkingsgebieden zijn mappen op deze Q-schijf computer. De doelstelling van het onderzoek van de EDP-auditors was om alle tot op dat moment relevante documenten te identificeren. De opdracht zag omwille van de tijdsdruk in eerste instantie met name op documenten en informatie die in het geheel niet in beeld waren. De EDP-auditors hebben het onderzoek naar informatie op de Q-schijf uitgevoerd door te zoeken op bestands- of foldernamen en hebben niet gezocht op basis van de inhoud van documenten. Het EDP-onderzoek heeft het 'memo-Palmen' niet gevonden. Het betrof ongeveer drie miljoen bestanden. Op 7 juni 2019 verzoekt de Vaste Commissie Financiën van de Tweede Kamer de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) om over het onderzoek van EDP-auditors naar de kinderopvangtoeslag in het kader van het CAF-11 Hawai dossier en de Nota van Bevindingen van het onderzoek aan de Kamer te sturen."	178	"Om vast te stellen of de informatieverstrekking aan de Tweede Kamer volledig is geweest en om informatie te laten beoordelen door de Landsadvocaat hebben vervolgens op 26 september 2018 de EDP-auditors van Belastingdienst de opdracht gekregen het hierboven aangehaalde onderzoek uit te voeren. ²⁶ De aanleiding tot dit onderzoek waren Kamervragen die gesteld werden over informatieverstrekking inzake CAF 11. Staatssecretaris Snel werd frequent met nieuwe informatie geconfronteerd en verzocht om een onderzoek bij Toeslagen naar ontbrekende informatie. Het onderzoek richtte zich op documenten inzake CAF 11 op de samenwerkingsgebieden op de Q-schijf van de Belastingdienst Toeslagen. Deze samenwerkingsgebieden op de netwerkschijf met de letter Q worden gebruikt om documenten op te slaan. Samenwerkingsgebieden zijn mappen op deze Q-schijf computer. De doelstelling van het onderzoek van de EDP-auditors was om alle tot op dat moment relevante documenten te identificeren. De opdracht zag omwille van de tijdsdruk in eerste instantie met name op documenten en informatie die in het geheel niet in beeld waren over CAF 11. De EDP-auditors hebben het onderzoek naar informatie over CAF 11 op de Q-schijf uitgevoerd door te zoeken op bestands- of foldernamen en hebben niet gezocht op basis van de inhoud van documenten. Het EDP-onderzoek heeft het 'memo-Palmen' niet gevonden. Het betrof ongeveer drie miljoen bestanden. Op 7 juni 2019 verzoekt de Vaste Commissie Financiën van de Tweede Kamer Staatssecretaris Snel om over het onderzoek van EDP-auditors naar de kinderopvangtoeslag in het kader van het CAF-11 Hawai dossier en de Nota van Bevindingen van het onderzoek aan de Kamer te sturen."	Op een aantal plekken kinderopvangtoeslagen vervangen door CAF 11 of CAF 11 toegevoegd ter verduidelijking.	Wederhoor opmerkingen
5. Onderzoeksvraag 1	175	"Voor 8 november 2018 was er bij Toeslagen slechts sprake van een beperkte vaktechnische structuur met VTA's. Op 8 november 2018 wordt een Lavaco bij Toeslagen benoemd."	180	"Op 8 november 2018 wordt een Lavaco bij Toeslagen benoemd."	Zin over VTA's verwijderd. Hangt samen met aanpassingen in alinea's 111-115 (concept rapport) en 115-118 (definitief rapport).	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
5. Onderzoeksvraag 1	180	"Naar aanleiding van bovenstaande hebben de onderzoekers van PwC contact opgenomen met de onderzoekers van de ADR. Voor de gehanteerde criteria verwijst de ADR naar haar rapport 'Onderzoeksrapport Toeslaggerelateerde CAF-zaken'. Voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag van de ADR (vraag 9a) over wanneer de ambtelijke leiding en de politieke top wist van het onrechtmatig handelen en andere problemen, gaf het 'memo-Palmen' geen nieuwe informatie; de ADR concludeerde dat de ambtelijke top in februari 2014 al op de hoogte was van de problematiek (appendix A.10.41). Hierbij dient tevens de kanttekening geplaatst te worden dat de tijdlijn van de ADR zich richtte op informatie beschikbaar op het niveau vanaf plaatsvervangend Directeur-Generaal Belastingdienst. Het 'memo-Palmen' is niet verder gekomen dan het niveau van Algemeen Directeur Toeslagen. Met betrekking tot het al dan niet eerder toegestuurd zijn van het 'memo-Palmen' aan de ADR, blijkt sprake van een misverstand, het 'memo-Palmen' was niet vóór 9 maart 2020 aan de ADR gestuurd. De medewerker van de ADR die destijds met de Lavaco Toeslagen heeft gesproken, licht dit toe in een e-mail d.d. 10 maart 2020 (appendix A.10.42) en dit is ook toegelicht in de beantwoording van Kamervragen als bijlage bij de aanbestedingsbrief AO Herstel 15 december 2020."	185	"Naar aanleiding van bovenstaande hebben de onderzoekers van PwC contact opgenomen met de onderzoekers van de ADR. Voor de gehanteerde criteria verwijst de ADR naar haar rapport 'Onderzoeksrapport Toeslaggerelateerde CAF-zaken'. Voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag van de ADR (vraag 9a) over wanneer de ambtelijke leiding en de politieke top wist van het onrechtmatig handelen en andere problemen, gaf het 'memo-Palmen' geen nieuwe informatie; de ADR concludeerde dat de ambtelijke top in februari 2014 al op de hoogte was van de problematiek (appendix A.10.39). Met betrekking tot het al dan niet eerder toegestuurd zijn van het 'memo-Palmen' aan de ADR, blijkt sprake van een misverstand, het 'memo-Palmen' was niet vóór 9 maart 2020 aan de ADR gestuurd. De medewerker van de ADR die destijds met de Lavaco Toeslagen heeft gesproken, licht dit toe in een e-mail d.d. 10 maart 2020 (appendix A.10.40) en dit is ook toegelicht in de beantwoording van Kamervragen als bijlage bij de aanbestedingsbrief AO Herstel 15 december 2020."	In het ADR rapport wordt niet gesproken over "niveau vanaf plaatsvervangend Directeur-Generaal Belastingdienst". In alinea 185 en voetnoot 29 is in het definitieve rapport toegelicht hoe dit in het ADR rapport wel is gedefinieerd ('ambtelijke top'). Daarnaast voegde deze zin niets toe aan de hieraan voorafgaande zin waarin al wordt vermeld: "Het 'memo-Palmen' gaf geen nieuwe informatie voor de beantwoording van de onderzoeksvraag van de ADR." Hoe de ADR tot deze conclusie is gekomen, is door de ADR aan onderzoekers van PwC toegelicht in een e-mail (zie appendix A.10.39).	Wederhoor opmerkingen
5. Onderzoeksvraag 1	183	"Deze woorden van de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) zullen in de 'juni-week' van 2019 in een andere context worden geplaatst, hetgeen mede aanleiding is voor de crisissituatie in de 'juni-week' van 2019."	-	Alinea verwijderd	Enkel aankondiging van iets wat later in het rapport feitelijk wordt beschreven, daarom hier verwijderd.	Opmerkingen begeleidingscommissie
5. Onderzoeksvraag 1	191	"Hierboven is beschreven dat het 'memo-Palmen' niet bij het EDP-onderzoek naar boven is gekomen. De Algemeen Directeur Toeslagen (2019) stelt in het interview met PwC tijdens het openbaar verhoor begrepen te hebben van de POK dat het 'memo-Palmen' naar hun mening verstrekt had moeten worden."	195	"Hierboven is beschreven dat het 'memo-Palmen' niet bij het EDP-onderzoek naar boven is gekomen. De Algemeen Directeur Toeslagen (2019) stelt in het interview met PwC tijdens het openbaar verhoor begrepen te hebben van de POK dat het 'memo-Palmen' naar hun mening verstrekt had moeten worden bij het Wob-verzoek, maar niet verstrekt is."	Zin toegevoegd ter verduidelijking	Wederhoor opmerkingen
5. Onderzoeksvraag 1	198	"Het 'memo-Palmen' blijkt van invloed te zijn op het verloop van het POK, zowel inhoudelijk als vanuit het gezichtspunt van de informatievoorziening."	202	"Het 'memo-Palmen' blijkt van invloed te zijn op het verloop van het POK, zowel inhoudelijk als vanuit het gezichtspunt van de informatievoorziening, zo stelt de commissie."	Zin toegevoegd om de bron van het volgende citaat te verduidelijken	Wederhoor opmerkingen
5. Onderzoeksvraag 1	200	"Eindverantwoordelijk voor de gehele informatieaanlevering was de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020)."	204	"Eindverantwoordelijk voor de gehele informatieaanlevering was de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2020-heden)."	Functieverwijzing aangepast omdat hier abusievelijk werd verwezen naar de verkeerde persoon.	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
5. Onderzoeksvraag 1	203-205, 207	'30 documenten/ stukken'	207-209, 213	'31 documenten/ stukken'	In alinea 203, 204, 205 en 207 was abusievelijk '30' documenten/ stukken opgenomen. Dit moet '31' documenten/ stukken zijn.	Wederhoor opmerkingen
5. Onderzoeksvraag 1	-	-	211	"Uit e-mailcorrespondentie van 2 en 6 oktober 2020 blijkt dat de directeur BOA (2020) en de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2020-heden) na de laatste deellevering het al dan niet aanleveren van de door medewerkers aangereikte stukken opnieuw bespreken waarbij het eerdere standpunt "We leveren alleen informatie aan die relevant is onder de informatievordering" wordt gehandhaafd (appendix A.10.51) en besloten wordt medewerkers te informeren over deze handelswijze, hetgeen gebeurt in een e-mail op 21 oktober 2020 (appendix A.10.52)."	Alinea 211 toegevoegd vanwege nader verkregen informatie	Kwaliteitscontrole PwC

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
5. Onderzoeksvraag 1	-	-	212	"De directeur BOA (2020) benadrukt op dat moment niet de beschikking te hebben gehad over de 31 additioneel aangeleverde stukken (waaronder het 'memo-Palmen') waarover in de hiervoor aangehaald e-mailcorrespondentie wordt gesproken, hetgeen ook kan worden afgeleid uit e-mailcorrespondentie van latere datum (appendices A.10.53, A.10.54)."	Alinea 212 toegevoegd vanwege nader verkregen informatie	Kwaliteitscontrole PwC
5. Onderzoeksvraag 1	209	Alinea 209 (concept rapport) is opgeknipt in verschillende alinea's (215 t/m 220) in het definitieve rapport.	215-220	Alinea 209 (concept rapport) is opgeknipt in verschillende alinea's (215 t/m 220) in het definitieve rapport.	Alinea 209 (concept rapport) verwerkt in meerdere alinea's (215 t/m 220 van het definitieve rapport) om de leesbaarheid te vergroten. Daarnaast waren abusievelijk medewerkers verwisseld.	Opmerkingen begeleidingscommissie
5. Onderzoeksvraag 1	-	-	216	"Op 19 oktober 2020 stuurt Lid 5 van het MT Toeslagen (2017) een e-mail aan Medewerker 5 UHB Belastingdienst waarin het volgende wordt toegelicht: "Ik heb inmiddels contact gehad met (PwC: Lid 1 van het MT Toeslagen (2017 & 2019)). (...) Wij komen uit op de volgende lijn: In de MT verslagen hebben jullie niets gevonden en daarmee gaan jullie er vanuit dat het niet besproken is in een MT. Dat kunnen wij verder nu niet meer checken. Ik in elk geval niet (...). De memo en/of in ieder geval de strekking uit de memo is bekend bij zowel (PwC: Lid 1 van het MT Toeslagen (2017 & 2019)) als bij mij en naar onze mening ook bij de overige leden van het MT. Het was een van de redenen in gesprek te gaan, samen mét (PwC: Vaco Toeslagen (2017)), met de betreffende advocaat. Je kunt derhalve zondermeer aangeven dat meerdere mt leden op de hoogte waren." (appendix A.10.60)."	Alinea toegevoegd voor een vollediger beeld van deze periode (19 oktober 2020).	Kwaliteitscontrole PwC
5. Onderzoeksvraag 1	211	Alinea 211 is opgeknipt in alinea's 217 en 218	217-218	Alinea 211 is opgeknipt in alinea's 217 en 218	Alinea 211 (concept rapport) verwerkt in alinea's 217 en 218 om de leesbaarheid te vergroten. Daarnaast waren abusievelijk medewerkers verwisseld - aangepast in definitief rapport.	Opmerkingen begeleidingscommissie
5. Onderzoeksvraag 1	213	"Lid 6 van het MT Toeslagen heeft in een e-mail van 26 oktober 2020 aan de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) opmerkingen geplaatst over de wijze waarop de informatieverstrekking aan de POK heeft plaatsvonden."	223	"Lid 5 van het MT Toeslagen heeft in een e-mail van 26 oktober 2020 aan de Directeur-Generaal Belastingdienst (2020-heden) opmerkingen geplaatst over de wijze waarop de informatieverstrekking aan de POK en de Tweede Kamer heeft plaatsvonden."	Functieverwijzing aangepast omdat hier abusievelijk werd verwezen naar de verkeerde persoon (DG). Daarnaast "en de Tweede Kamer" toegevoegd ter verduidelijking.	Opmerkingen begeleidingscommissie
6. Onderzoeksvraag 2	223	"Wel waren er vele documenten aanwezig op verschillende locaties en er was een papieren dossier aanwezig bij een medewerker van het onderdeel MKB van de Belastingdienst. De vastlegging van het dossier was volgens de Teamleider 2 Toeslagen slecht. Dit dossier heeft Teamleider 2 Toeslagen ingezien. Bij de beoordeling van het CAF-11 Hawaï dossier heeft de Teamleider 2 Toeslagen tevens de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 en het rapport van de Nationale Ombudsman van 9 augustus 2017 meegenomen."	233	"Wel waren er vele documenten aanwezig op verschillende digitale locaties en er was een papieren dossier aanwezig bij een medewerker van het onderdeel MKB van de Belastingdienst. De vastlegging van het CAF-11 onderzoek was volgens Teamleider 2 Toeslagen onvoldoende en daarmee ook de basis voor het stopzetten van de toeslagen van betrokken ouders. Bij de beoordeling van het CAF-11 Hawaï dossier heeft Teamleider 2 Toeslagen tevens de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 en het rapport van de Nationale Ombudsman van 9 augustus 2017 betrokken."	Tekst verduidelijkt. Zin m.b.t. inzien papieren dossier verwijderd. Dit blijkt ook al uit de voorgaande tekst door het benoemen dat er een papieren dossier aanwezig was (dit tezamen met de documenten op verschillende digitale locaties de vastlegging die is beoordeeld door Teamleider 2 Toeslagen). Daarnaast in deze alinea een aantal keer het woord 'dossier' op verschillende plekken gewijzigd in 'onderzoek' of 'zaak' ter verduidelijking.	Wederhoor opmerkingen

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
6. Onderzoeksvraag 2	224	<p>"De vastlegging van het dossier was volgens Teamleider 2 Toeslagen onvoldoende. Teamleider 2 Toeslagen [...] keek vanuit een controleperspectief naar het dossier en vroeg zich af waar de conclusies die aangaven dat er sprake was van fraude bij het in het CAF-11 Hawaï dossier betrokken gastouderbureau op waren gebaseerd. Op basis van de inhoud van de documenten die de Teamleider 2 Toeslagen ter beschikking waren gesteld, ontstond bij [...] twijfel over de kwaliteit van de administratie, bijvoorbeeld omdat urenstaten ook op niet-bestaande dagen waren ingevuld, hetgeen echter niet wil zeggen dat de kinderopvangtoeslag aanvraag ook foutief was. Mogelijk zijn deze dagen niet meegeteld bij de aanvraag, dat zou Toeslagen dan kunnen beoordelen. Volgens de Teamleider 2 Toeslagen, rechtvaardigden de bevindingen de getrokken conclusies niet. Teamleider 2 Toeslagen deed vervolgens navraag bij medewerkers die betrokken waren bij het CAF-11 Hawaï onderzoek. Dit leverde volgens Teamleider 2 Toeslagen alleen maar 'vaagheid' op. Vervolgens heeft hij de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) verzocht de bovenstaande zorgen te delen met de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020). Deze laatste gaf Teamleider 2 Toeslagen opdracht om zich verder te verdiepen in het CAF-11 Hawaï dossier. In mei 2019 heeft Teamleider 2 Toeslagen vervolgens een reconstructie van het CAF-11 Hawaï dossier gemaakt, gebruikmakend van de reeds ontvangen documenten van een lid van het CAF-11 Hawaï onderzoeksteam. Tijdens het interview met PwC vertelde Teamleider 2 Toeslagen dat bij de reconstructie bleek dat verkregen documenten 'door elkaar' zaten. Het betrof meer dan 1.000 documenten met een groot aantal duplicaten. Een voorbeeld van een probleem met het dossier was –volgens Teamleider 2 Toeslagen –, de omstandigheid dat informatie versnipperd was en niet beschikbaar of opgeslagen op één plek. Indien een kind op een bepaalde dag niet aanwezig was, werd er geen onderzoek gedaan naar de reden hiervoor. De conclusie tot stopzetting van de kinderopvangtoeslag voor de ouders was al getrokken voordat er een tweede keer een bezoek was gebracht aan het gastouderbureau. Op basis van versnipperde informatie werden, volgens de Teamleider 2 Toeslagen, conclusies getrokken. De bevindingen van het onderzoek bij het gastouderbureau werden niet gedeeld met medewerkers bij Toeslagen die de individuele dossiers van de ouders behandelden. Het rapport van het onderzoek bij het Gastouderbureau was gedateerd 4 mei 2016 en werd daarna verstrekt aan het Gastouderbureau. Ook kwam de reikwijdte zoals beschreven in de aankondigingsbrief van het onderzoek bij het gastouderbureau niet overeen met de reikwijdte zoals beschreven in het controlerapport en er was geen sprake van vaktechnische controle in de rapporten. Teamleider 2 Toeslagen concludeerde dat draconische maatregelen werden genomen die niet voldoende gebaseerd waren op het bestaande bewijsmateriaal."</p>	234	<p>"De vastlegging van het CAF-11 Hawaï onderzoek was volgens Teamleider 2 Toeslagen onvoldoende. Teamleider 2 Toeslagen keek vanuit een controleperspectief naar het dossier en vroeg zich af waar de conclusies die aangaven dat er sprake was van fraude bij het in het CAF-11 Hawaï onderzoek betrokken gastouderbureau op waren gebaseerd en wat de gevolgen voor de betrokken ouders rechtvaardigde. Op basis van de inhoud van de documenten die Teamleider 2 Toeslagen ter beschikking waren gesteld, ontstond bij Teamleider 2 Toeslagen twijfel over de kwaliteit van de administratie, bijvoorbeeld omdat urenstaten ook op niet-bestaande dagen waren ingevuld, hetgeen echter niet wil zeggen dat de kinderopvangtoeslag aanvraag ook foutief was. Mogelijk zijn deze dagen niet meegeteld bij de aanvraag, dat zou Toeslagen dan kunnen beoordelen. Volgens Teamleider 2 Toeslagen, rechtvaardigden de bevindingen van het CAF-team de getrokken conclusies ten aanzien van de betrokken ouders niet. Teamleider 2 Toeslagen deed vervolgens navraag bij medewerkers die betrokken waren bij het CAF-11 Hawaï onderzoek. Dit leverde volgens Teamleider 2 Toeslagen alleen maar 'vaagheid' op. Vervolgens heeft Teamleider 2 Toeslagen de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) verzocht de bovenstaande zorgen te delen met de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020). Deze laatste gaf Teamleider 2 Toeslagen vervolgens opdracht om zich verder te verdiepen in het CAF-11 Hawaï dossier. In mei 2019 heeft Teamleider 2 Toeslagen een reconstructie van het CAF-11 Hawaï dossier gemaakt, gebruikmakend van de reeds ontvangen documenten van een lid van het CAF-11 Hawaï onderzoeksteam. Tijdens het interview met PwC vertelde Teamleider 2 Toeslagen dat bij de reconstructie bleek dat verkregen documenten 'door elkaar' zaten. Het betrof meer dan 1.000 documenten met een groot aantal duplicaten. Een voorbeeld van een probleem met het onderzoek was, volgens Teamleider 2 Toeslagen, de omstandigheid dat informatie versnipperd was en niet beschikbaar of opgeslagen op één plek. Ook indien een kind op een bepaalde dag niet aanwezig was, had het CAF-team of Toeslagen geen onderzoek gedaan naar de reden hiervoor. De conclusie tot stopzetting van de kinderopvangtoeslag voor de ouders was al getrokken voordat er een tweede keer een bezoek was gebracht aan het gastouderbureau. Op basis van versnipperde informatie werden, volgens Teamleider 2 Toeslagen, conclusies getrokken. De bevindingen van het onderzoek bij het gastouderbureau werden niet gedeeld met medewerkers bij Toeslagen die de individuele toeslagaanvragen van de ouders behandelden. Het rapport van het onderzoek bij het Gastouderbureau, dat plaatsvond in mei 2014, was gedateerd 4 mei 2016 en werd later in 2016 verstrekt aan het Gastouderbureau. Ook kwam de reikwijdte zoals beschreven in de aankondigingsbrief van het onderzoek bij het gastouderbureau niet overeen met de reikwijdte zoals beschreven in het controlerapport en er was geen sprake van vaktechnische controle gedurende het CAF-onderzoek. Teamleider 2 Toeslagen concludeerde dat vergaande maatregelen werden genomen die niet voldoende gebaseerd waren op het bestaande bewijsmateriaal."</p>	<p>Alinea op verschillende plekken gewijzigd om leesbaarheid te vergroten. Term 'draconisch' gewijzigd in 'vergaande'. Daarnaast in deze alinea een aantal keer het woord 'dossier' op verschillende plekken gewijzigd in 'onderzoek' of 'zaak' om onduidelijkheid te voorkomen.</p>	<p>Wederhoor opmerkingen</p>

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
6. Onderzoeksvraag 2	225	"Tijdens de reconstructie van het CAF-11 Hawaï dossier is Teamleider 2 Handhavingsregie Toeslagen het 'memo-Palmen' niet tegengekomen, hetgeen verklaarbaar is omdat de reconstructie was gericht op het CAF-11 onderzoek dat werd uitgevoerd in 2013 en 2014. Ook bij het aantreden en het uitvoeren van het onderzoek naar het CAF-11 Hawaï dossier is het 'memo-Palmen' niet aan Teamleider 2 Handhavingsregie Toeslagen verstrekt en is er door niemand aan gerefereerd."	235	"Teamleider 2 Toeslagen stelt het 'memo-Palmen' niet te zijn tegengekomen tijdens de reconstructie van het CAF-11 Hawaï dossier, hetgeen verklaarbaar is omdat de reconstructie was gericht op het CAF-11 onderzoek dat werd uitgevoerd in 2013 en 2014. Ook bij het aantreden en het uitvoeren van het onderzoek naar het CAF-11 Hawaï dossier is het 'memo-Palmen' niet aan Teamleider 2 Toeslagen verstrekt en is er door niemand aan gerefereerd, aldus Teamleider 2 Toeslagen."	Herkomst van de informatie toegevoegd	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	227	"Volgens een medewerker BOA kwamen er in de loop van 2019 signalen naar boven te komen dat er mogelijk problemen waren met het CAF-11 Hawaï dossier en dat er wellicht meer CAF-dossiers niet in orde waren dan enkel het CAF-11 Hawaï dossier, hetgeen echter steeds werd ontkend door Toeslagen ondanks het verzoek aan de ADR om een onderzoek in te stellen naar de CAF dossiers."	237	"Volgens Medewerker 1 BOA kwamen er in de loop van 2019 signalen naar boven dat er mogelijk problemen waren met het CAF-11 Hawaï dossier en dat er wellicht meer CAF-dossiers niet in orde waren dan enkel het CAF-11 Hawaï dossier."	Laatste deel van de zin verwijderd omdat hier, op basis van wederhoor opmerkingen, geen eenduidige grond voor is.	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	235	"Ook de ambtelijke top binnen de Belastingdienst en het Ministerie van Financiën begonnen twijfels te krijgen over het CAF-11 Hawaï dossier, al werd dit eerder door Toeslagen ontkend, aldus hetgeen uit interviews naar voren kwam."	245	"Ook de ambtelijke top binnen de Belastingdienst en het Ministerie van Financiën begint twijfels te krijgen over het CAF-11 Hawaï dossier, aldus hetgeen uit interviews naar voren kwam."	Deel van zin verwijderd omdat hier, op basis van wederhoor opmerkingen, geen eenduidige grond voor is.	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	236	"4 juni 2019, de eerste dag van de 'juni week' stond met name in het teken van kanttekeningen die werden geplaatst bij de deugdelijkheid van het CAF-11 Hawaï dossier."	246	"4 juni 2019, de eerste dag van de 'juni week' van 2019 stond met name in het teken van kanttekeningen die werden geplaatst bij de deugdelijkheid van het CAF-11 Hawaï onderzoek."	Het woord 'dossier' gewijzigd in 'onderzoek' ter verduidelijking.	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	237	"Hierna volgt het overzicht van de bijeenkomsten die hebben plaatsgevonden zoals gebleken uit een analyse van de agenda's van de betrokken personen in de periode van 4 tot en met 11 juni 2019. Met de 'juni-week' van 2019 bedoelen wij voor wat betreft dit rapport, maandag 4 juni tot en met dinsdag 11 juni 2019, omdat gedurende het pinksterweekend de activiteiten rond het dossier doorliepen."	247	"Hierna volgt het overzicht van de bijeenkomsten die hebben plaatsgevonden zoals gebleken uit een analyse van de agenda's van de betrokken (voormalig) medewerkers en bewindspersonen in de periode van 4 tot en met 11 juni 2019. Met de 'juni-week' van 2019 bedoelen wij voor wat betreft dit rapport, dinsdag 4 juni tot en met dinsdag 11 juni 2019, omdat gedurende het pinksterweekend de activiteiten rond het dossier doorliepen."	Maandag' veranderd in 'dinsdag'. 4 juni 2019 was een dinsdag	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	238	"De reconstructie van de 'juni-week' van 2019 wordt bemoeilijkt door het feit dat uit de interviews en het e-mailonderzoek blijkt dat de gesprekken niet synchroon lopen met hetgeen in de agenda's werd genoteerd. De agenda's zijn een planning vooraf en de realiteit van de 'juni-week' bleek achteraf intensiever dan agenda's deden vermoeden. De reden hiervoor is dat de 'juni-week' een hectische week was, waarin door veel personen lang werd gewerkt aan de Kamerbrief, het uitwerken van compensatiemogelijkheden en de factsheets welke in deze week zijn opgesteld. Ook werd gewerkt aan de voorbereiding voor de gesprekken die de Staatssecretaris op 11 juni 2019 zou hebben met een groep betrokken ouders. Medewerkers liepen over en weer elkaars kamer binnen om ad hoc vragen op te lossen. Ook werd er vaker in groepen gewerkt. Een laatste punt in deze is dat uit de agenda's en het e-mailonderzoek blijkt dat de term 'petit comité' wordt gehanteerd. De reden hiervoor is tweeledig. In het begin van 4 juni is een grote groep bijeengewees. In de e-mailboxen vinden we de uitnodiging voor de bespreking van 4 juni 2019 om 09:30. Niet iedereen was steeds aanwezig bij de grote bijeenkomsten en soms werden"	248	"De reconstructie van de 'juni-week' van 2019 wordt bemoeilijkt door het feit dat uit de interviews en het e-mailonderzoek blijkt dat de gesprekken niet synchroon lopen met hetgeen in de agenda's werd genoteerd. De agenda's zijn een planning vooraf en de realiteit van de 'juni-week' van 2019 bleek achteraf intensiever dan agenda's deden vermoeden. De reden hiervoor is dat de 'juni-week' van 2019 een hectische week was, waarin door veel medewerkers lang werd gewerkt aan de Kamerbrief, het uitwerken van compensatiemogelijkheden en de factsheets welke in deze week zijn opgesteld. Ook werd gewerkt aan de voorbereiding voor de gesprekken die Staatssecretaris Snel op 11 juni 2019 zou hebben met een groep betrokken ouders. Medewerkers liepen over en weer elkaars kamer binnen om ad hoc vragen op te lossen. Ook werd er vaak in groepen gewerkt."	Deel van zin verwijderd. Term 'Petit Comité' wordt in volgende alinea (249) uitgelegd (dit was alinea 241 in het concept rapport - betreft een verplaatsing). Daarnaast het woord 'Tweeledig' verwijderd omdat er geen sprake was van een tweeledige uitleg. De weggehaalde passage is verwerkt in alinea 249 (definitief rapport).	Kwaliteitscontrole PwC

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
6. Onderzoeksvraag 2	241	"Het 'petit comité' betrof doorgaans in elk geval de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) en de ambtelijke top, waaronder de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020), of namens deze de plaatsvervangend Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën, de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020), de Politiek Assistent van Staatssecretaris van Financiën en de Crisismanager (zie hieronder paragraaf 6.3.4), daarnaast waren ook BOA en woordvoering meestal vertegenwoordigd."	249	"Het 'petit comité' betrof doorgaans in elk geval Staatssecretaris Snel en de ambtelijke top, waaronder de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) of de plaatsvervangend Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën, de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020), de Politiek Assistent van Staatssecretaris Snel en de Crisismanager (zie hieronder paragraaf 6.3.4), daarnaast waren ook BOA en woordvoering meestal vertegenwoordigd."	"Namens deze" verwijderd. Wij hebben begrepen dat de plaatsvervangend secretaris-generaal uit eigen functie aanwezig is.	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	243	"Voor wat betreft het onderzoek ine-mailboxen, is naast het onderzoek op basis van zoektermen, ook het onderlinge e-mailverkeer opgenomen dat in de 'juni-week' van 2019 heeft plaatsgevonden tussen de volgende personen: de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020), de Algemeen Directeur Toeslagen (2019), Teamleider 2 Toeslagen, de Crisismanager, de Secretaris van het crisisteam en Medewerker 1 UHB Belastingdienst. Deze groep is voor dit onderdeel van het onderzoek gedefinieerd voor analyse van onderlinge communicatie ten behoeve van eventuele informatie die niet zou zijn gebleken naar aanleiding van analyse via de eerder geformuleerde zoektermen."	253	"Naast het generieke onderzoek in e-mailboxen op basis van zoektermen is ook het onderlinge e-mailverkeer in de 'juni-week' van 2019 tussen een aantal medewerkers geanalyseerd om in kaart te brengen welke informatie is gebruikt bij de verschillende besprekingen in de 'juni-week' van 2019."	Funcieverwijzingen zijn verwijderd. Deze mate van detail niet nodig in deze alinea.	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	245	"Deze eerste bespreking op 4 juni 2019 betrof een z.g. ambtelijke voorbespreking waarin de concept Kamerbrief van 3 juni 2019 besproken zou worden. Hierbij waren onder andere aanwezig: de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020), de Algemeen Directeur Toeslagen (2019), de plaatsvervangende Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020), een medewerker BOA, Teamleider 2 Toeslagen, de Lavaco Toeslagen, de Medewerker BOA (vanaf 5 juni de secretaris van het crisisteam), Medewerker 1 UHB Belastingdienst en Medewerker 3 UHB Belastingdienst. De Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) had Teamleider 2 Toeslagen gevraagd in mei een reconstructie te maken van het CAF-11 Hawaï dossier (zie hierboven paragraaf 6.3.1). Tijdens het gesprek werd duidelijk dat uit de GGD-rapporten inzake CAF-11 Hawaï niet per definitie fraude signalen konden worden afgeleid. Voorts bleek er sprake te zijn van een slechte vastlegging waardoor de basis ontbrak voor de stopzetting van toeslagen in het CAF-11 Hawaï dossier, zo vertelden ons geïnterviewden. Daarnaast waren er op dat moment meer twijfels gerezen over het CAF-11 Hawaï dossier, mede als gevolg van het onderzoek van Teamleider 2 Toeslagen. De definitieve versie 1.0 van het onderzoeksverslag is opgenomen als appendix A.10.75. De reconstructie van de Teamleider 2 Toeslagen zag vooral op het CAF-11 Hawaï dossier. Ook rezen er twijfels over de CAF-aanpak in de breedte."	256	"Deze eerste bespreking op 4 juni 2019 betrof een zogenaamde ambtelijke voorbespreking waarin de concept Kamerbrief van 3 juni 2019 besproken zou worden. Hierbij waren onder andere aanwezig: de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020), de Algemeen Directeur Toeslagen (2019), de plaatsvervangend Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën, Medewerker 2 BOA, Teamleider 2 Toeslagen, de Lavaco Toeslagen, Medewerker 1 BOA (vanaf 5 juni de secretaris van het crisisteam) en Medewerker 1 UHB Belastingdienst. De Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) had Teamleider 2 Toeslagen gevraagd in mei een reconstructie te maken van het CAF-11 Hawaï dossier (zie hierboven paragraaf 6.3.1). Tijdens deze bespreking werd duidelijk dat uit de GGD-rapporten inzake CAF-11 Hawaï niet per definitie fraude signalen konden worden afgeleid en bleek er sprake te zijn van een slechte vastlegging waardoor de basis ontbrak voor de stopzetting van toeslagen in het CAF-11 Hawaï dossier. Daarnaast waren er op dat moment meer twijfels gerezen over het CAF-11 Hawaï dossier, mede als gevolg van de beoordeling van Teamleider 2 Toeslagen. De definitieve versie van het feitenrelaas van Teamleider 2 Toeslagen is opgenomen als appendix A.10.79. De reconstructie van Teamleider 2 Toeslagen zag vooral op het CAF-11 Hawaï dossier. Ook rezen er twijfels over de CAF-aanpak in de breedte."	"zo vertelden geïnterviewden" verwijderd omdat later in deze alinea al wordt verwezen naar Teamleider 2 Toeslagen. Daarnaast 'feitenrelaas' i.p.v. 'onderzoeksverslag' aangezien 'feitenrelaas' de term is die in het document (de bijlage) wordt gebruikt en daarmee feitelijker is. Ook het woord 'onderzoek' vervangen door 'beoordeling'.	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	247	"In de bespreking kwam de gedachte aan de orde dat er een andere lijn gekozen moest worden ten aanzien van de toekenning van kinderopvangtoeslagen en dat de concept Kamerbrief van 3 juni 2019 daarom gewijzigd moest worden en de nadruk meer moest worden gelegd op de gerezen problemen met betrekking tot de wijze waarop Toeslagen de wet handhaaft (A.10.72)."	258	"In de bespreking kwam de gedachte aan de orde dat er een andere lijn gekozen moest worden ten aanzien van de oplossing voor ouders betrokken bij CAF-11 en dat de concept Kamerbrief van 3 juni 2019 daarom gewijzigd moest worden en de nadruk meer moest worden gelegd op de gerezen problemen met betrekking tot de wijze waarop Toeslagen de wet handhaaft (appendix A.10.76)."	Alinea feitelijker gemaakt	Wederhoor opmerkingen

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
6. Onderzoeksvraag 2	253	"Omdat op dat moment niet alle vragen direct konden worden beantwoord is er toen besloten om factsheets op te stellen en deze aan het eind van de dag te bespreken. Er werd een taakverdeling gemaakt wie welk factsheet zou gaan opstellen. Hierbij is factsheet 6 opgenomen die zou worden opgesteld door de Algemeen Directeur Toeslagen (2019), Teamleider 2 Toeslagen en Medewerker 1 UHB Belastingdienst (appendix A.10.77, A.10.78). Volgens het Afdelingshoofd UHB Belastingdienst moesten in een van de factsheets eventuele eerdere signalen opgenomen worden en is dit de reden dat het 'memo-Palmen' in het eerste factsheet 6 is opgenomen"	264	"Omdat op dat moment niet alle vragen direct konden worden beantwoord is toen besloten om factsheets op te stellen en deze aan het eind van de dag te bespreken. Er werd een taakverdeling gemaakt wie welk factsheet zou gaan opstellen. Hierbij is factsheet 6 opgenomen die zou worden opgesteld door de Algemeen Directeur Toeslagen (2019), Teamleider 2 Toeslagen en Medewerker 1 UHB Belastingdienst (appendix A.10.81, A.10.82). Volgens het Afdelingshoofd UHB Belastingdienst moesten in factsheet 6 eventuele eerdere signalen opgenomen worden waarvan kon worden vastgesteld dat deze de ambtelijke top of bewindspersonen had bereikt. Dit is de reden dat het 'memo-Palmen' in het eerste factsheet 6 is opgenomen. Later in de 'juni-week' van 2019 bleek dat dit memo de ambtelijke top of bewindspersonen niet had bereikt."	Zin toegevoegd als extra context en ter volledigheid.	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	258	3. Later in de avond van 4 juni 2019 (21:38 uur) wordt het volgende gesteld over de interne verspreiding van het 'memo-Palmen': <i>"Het interne memo van 2017, waarin wordt gesteld dat Toeslagen laakbaar heeft gehandeld, blijkt intern niet verder te zijn verspreid. Over het signaal is niet besloten in het MT Toeslagen. De voormalig directeur Toeslagen en uzelf hebben als reactie daarop verschillende acties in gang gezet (in 2017 en 2018): de aanbevelingen van de ombudsman zijn grotendeels overgenomen (waaronder de excuses naar de ouders) en de verbetermaatregelen zijn aangekondigd (de EDP-auditors, het herbeoordeling door de Landsadvocaat op 'op de zaak betrekking hebbende' stukken, verbeteren van de informatievoorziening en de vaktechnische inbedding)"</i> (appendix A.8.3).	269	3. Later in de avond van 4 juni 2019 (21:38 uur) wordt in de volgende versie van factsheet 6 het volgende gesteld over de interne verspreiding van het 'memo-Palmen': <i>"Het interne memo van 2017, waarin wordt gesteld dat Toeslagen laakbaar heeft gehandeld, blijkt intern niet verder te zijn verspreid. Over het signaal is niet besloten in het MT Toeslagen."</i> (appendix A.8.3).	Deel van de geciteerde passage verwijderd omdat deze niet direct ziet op onze onderzoeksvragen.	Opmerkingen begeleidingscommissie
6. Onderzoeksvraag 2	258	"4. Op 5 juni 2019 om 07:20 uur luidt de tekst in factsheet 6 over het 'memo-Palmen' als volgt: "Het interne memo van 2017, waarin door een Vaktechnisch medewerker van Toeslagen in aanloop naar het NO rapport wordt gesteld dat Toeslagen laakbaar heeft gehandeld, blijkt intern niet verder te zijn verspreid. Over het signaal is niet besloten in het MT Toeslagen. Er zijn gesprekken met de advocaat van ouders en Dadim over een eventuele schikking. Deze gesprekken stranden (...)." Deze versie is op 11 juni 2019 gearchiveerd (appendix A.8.4)."	269	"4. Op 5 juni 2019 om 07:20 uur luidt de tekst in factsheet 6 over het 'memo-Palmen' als volgt: "Het interne memo van 2017, waarin door een Vaktechnisch medewerker van Toeslagen in aanloop naar het NO rapport wordt gesteld dat Toeslagen laakbaar heeft gehandeld, blijkt intern niet verder te zijn verspreid. Over het signaal is niet besloten in het MT Toeslagen. Er zijn gesprekken met de advocaat van ouders en (PwC: het betrokken gastouderbureau) over een eventuele schikking. Deze gesprekken stranden (...)." Deze versie is om 07:54 uur rondgestuurd aan een brede groep medewerkers waaronder de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) en de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) (appendix A.10.90). Voorts is deze versie op 11 juni 2019 gearchiveerd in Digidoc (appendix A.8.4)."	Toegevoegd dat deze versie van het (concept) factsheet 6 is doorgestuurd voor extra toelichting en vanwege de relevantie.	Kwaliteitscontrole PwC
6. Onderzoeksvraag 2	-	-	270	"De Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) merkt over het concept-factsheet 6 zoals hierboven onder 4 aangehaald op deze per e-mail te hebben ontvangen maar geen herinnering te hebben aan het lezen van dit factsheet in juni 2019. De Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) geeft tevens aan niet bij de ambtelijke voorbespreking waarin deze set concept-factsheets werd besproken (zie alinea 280), aanwezig te zijn geweest, zoals ook blijkt uit de agenda van de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020)."	Alinea toegevoegd over de herinnering van de voormalig SG aan het ontvangen van het (concept) factsheet 6 (met daarin een verwijzing naar het 'memo-Palmen') zoals toegevoegd in alinea 269 (zie hierboven).	Kwaliteitscontrole PwC

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
6. Onderzoeksvraag 2	259	"Medewerker 1 UHB Belastingdienst merkt in het interview met PwC op dat de naam 'factsheet' misschien niet de juiste is. Factsheets werden namelijk gebaseerd op de op dat moment beschikbare informatie. Met de kennis van nu is niet alle informatie uit de factsheets juist, omdat het lastig bleek om alle informatie boven tafel te krijgen, zo stelt Medewerker 1 UHB Belastingdienst. Volgens Medewerker 1 UHB Belastingdienst waren de factsheets aanvankelijk bedoeld als documenten waarin enkel de feiten worden opgeschreven. Omdat het zo lastig bleek om de feiten in beeld te krijgen, werden de factsheets uiteindelijk ook werkdocumenten en discussiestukken."	271	"Meerdere geïnterviewden merken op dat de naam 'factsheet' misschien niet de juiste is. Factsheets werden namelijk gebaseerd op de op dat moment beschikbare informatie. Met de kennis van nu is niet alle informatie uit de factsheets juist, omdat het lastig bleek om alle informatie boven tafel te krijgen. Onder andere Medewerker 1 UHB Belastingdienst gaf aan dat factsheets uiteindelijk ook werkdocumenten en discussiestukken werden."	Alinea aangepast. Hetgeen wat beschreven is komt namelijk uit meerdere bronnen is daarom niet alleen op deze medewerker gebaseerd.	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	263	Aanwezig bij deze vergadering waren onder andere de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019), de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020), de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) en de Algemeen Directeur Toeslagen (2019).	275	"Aanwezig bij deze vergadering waren onder andere Staatssecretaris Snel, de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) en de Algemeen Directeur Toeslagen (2019). Staatssecretaris Snel, de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) en de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) sloten om circa 16:00 uur aan aangezien zij daarvoor een ander overleg hadden, zo begrijpen wij van geïnterviewden."	Op basis van wederhoor meer detail aan deze alinea toegevoegd en het tijdstip van 16.00 uur toegevoegd.	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	265	"De Teamleider 1 Toeslagen vertelde in een interview met PwC dat het memo-Palmen tijdens deze bespreking niet ter sprake is gekomen."	-	Alinea verwijderd	Deze zin verwijderd omdat ook geen van de geïnterviewden heeft verklaard dat het 'memo-Palmen' in deze bespreking wel is besproken.	Wederhoor opmerkingen

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
6. Onderzoeksvraag 2	265	"Uit het interview met een medewerker BOA, blijkt dat de conclusie was dat het CAF-11 Hawaï dossier ondeugdelijk was. Dat op basis daarvan besloten was de kinderopvangtoeslag van de individuele ouders in deze zaak stop te zetten, was voor een medewerker BOA de grootste openbaring in juni 2019. Er waren al wel eens eerdere signalen, maar dit was echt een nieuw besef. Binnen Toeslagen werd altijd gedacht dat de signalen vanuit de GGD inzake het Gastouderbureau voldoende grondslag waren om een fraudeonderzoek uit te voeren, waardoor er een CAF-team op werd gezet en alle individuele ouders onder IST-teams werden behandeld, hetgeen leidde tot het opschorten van de toeslag. Nu kwam het besef dat de hele onderbouwing van het CAF-11 Hawaï dossier ondeugdelijk was. De aan de basis liggende GGD-rapporten en de slechte vastlegging van bewijsmateriaal bleken onvoldoende houvast te geven voor fraude signalen. Uit verschillende interviews vernamen de onderzoekers van PwC dat deze constatering een schok veroorzaakte, hetgeen door sommigen werd aangeduid als de 'draai' of 'uit de tunnel komen'. De Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) spreekt van de spreekwoordelijke druppel die de emmer deed overlopen. Tot dusver was het beeld dat Toeslagen had geschetst anders. Echter vanaf 2019 werd de foto steeds scherper en groter. Volgens de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) had de Belastingdienst het probleem 'klein' gehouden. De focus lag op de bestrijding van fraude. Door de strikte wetgeving inzake toeslagen werden ze door de rechter meestal in het gelijk gesteld. De problematiek die bij het onderzoek van de Nationale Ombudsman had gespeeld, was 'opgelost' volgens Toeslagen. De crux van de uitspraak van de Raad van State van 24 april 2019 was dat er meer ruimte lag binnen de strikte wetgeving, dan waar Toeslagen altijd vanuit was gegaan."	277	"In bovenstaande bijeenkomsten van 4 juni ontstaat het besef dat de vastlegging van het CAF-11 onderzoek ondeugdelijk was. Binnen Toeslagen werd altijd gedacht dat de signalen vanuit de GGD inzake het Gastouderbureau voldoende grondslag waren om een fraudeonderzoek uit te voeren, waardoor er een CAF-team op werd gezet en alle individuele ouders onder IST-teams werden behandeld, hetgeen leidde tot het opschorten van de toeslag. Uit verschillende interviews vernamen de onderzoekers van PwC dat deze constatering een schok veroorzaakte, hetgeen door sommigen werd aangeduid als de 'draai' of 'uit de tunnel komen'. De Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) spreekt van de spreekwoordelijke druppel die de emmer deed overlopen. Tot dusver was het beeld dat Toeslagen had geschetst anders. Echter vanaf 2019 werd de foto steeds scherper en groter."	Alinea aangepast en ingekort omdat de alinea zoals deze was opgenomen in het conceptrapport een eenzijdig beeld kon vertellen. Daarnaast is de alinea door de inkorting ook beter leesbaar. De conclusie over de ondeugdelijkheid van het CAF-11 dossier is al eerder beschreven. Ook de vervolgin, de indruk van één medewerker verwijderd, want dit voegt niets toe.	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	266	"Er vindt vanaf 21:08 tot 22:53 uur een chatgesprek plaats tussen de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) en de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020)."	278	"Op dezelfde dag vindt vanaf 21:08 tot 22:53 uur een chatgesprek plaats tussen de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) en de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020)."	"Op dezelfde dag" toegevoegd om link met voorgaande alinea(s) te verduidelijken.	Opmerkingen begeleidingscommissie
6. Onderzoeksvraag 2	267	"Uit interviews komt naar voren dat de 'juni-week' van 2019 (4 juni 2019 tot en met 11 juni 2019) volledig in het teken stond van de voorbereiding van het oudergesprek dat de Staatssecretaris van Financiën op 11 juni 2019 zou voeren en de Kamerbrief die op 11 juni 2019 verzonden zou worden. In de hele hectiek van de 'juni-week' van 2019 is het 'memo-Palmen' maar een klein onderdeel geweest."	-	Alinea verwijderd.	Alinea verwijderd. Staat ook in woorden van gelijke strekking in alinea 248 en 254 van het definitieve rapport.	Kwaliteitscontrole PwC
6. Onderzoeksvraag 2	269	"Onder andere werd iedere ochtend door de Crisismanager overleg gepleegd in 'petit comité' met de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) of namens deze de plaatsvervangend Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën, de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020)."	273	"Onder andere werd iedere ochtend door de Crisismanager overleg gepleegd in 'petit comité' met Staatssecretaris Snel, de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) of de plaatsvervangend Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën en de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020)."	"Namens deze" verwijderd. Wij hebben begrepen dat de plaatsvervangend secretaris-generaal uit eigen functie aanwezig is als deze aanwezig is.	Wederhoor opmerkingen

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
6. Onderzoeksvraag 2	271	"In de ochtend van 5 juni vindt er een ambtelijke voorbespreking plaats waarin de eerste set factsheets wordt besproken. Deze set concept factsheets zal 11 juni 2019 worden gearciveerd in Digidoc, door middel van een notitie (ter kennisgeving) aan de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019), met daarbij de volgende toelichting: "Hierbij nog ter vastlegging de eerste concept set aan factsheets omtrent de CAF zaak van 5 juni jl. Deze zijn gebruikt ter voorbereiding op de Kamerbrief van 11 juni." (appendix A. 10.88). Vorenstaande geeft aan dat er geen aanwijzing zou zijn voor het opzettelijk achterhouden van het factsheet 6 met daarin een verwijzing naar het 'memo-Palmen' (appendix A. 8.4)."	280	"In de ochtend van 5 juni vindt er een ambtelijke voorbespreking plaats waarin de eerste set factsheets wordt besproken. Aansluitend vindt een bespreking plaats met Staatssecretaris Snel over de op te stellen Kamerbrief. De set concept-factsheets van 5 juni 2019 is op 11 juni 2019 gearciveerd in Digidoc, met een notitie (ter informatie) aan Staatssecretaris Snel, met daarbij de volgende toelichting: "Hierbij nog ter vastlegging de eerste concept set aan factsheets omtrent de CAF zaak van 5 juni jl. Deze zijn gebruikt ter voorbereiding op de Kamerbrief van 11 juni." (appendix A.10.92). Vorenstaande impliceert er geen aanwijzing zou zijn voor het opzettelijk achterhouden van het factsheet 6 met daarin een verwijzing naar het 'memo-Palmen' (appendix A.8.4). Staatssecretaris Snel merkt op dat hij deze concept-factsheets hoogstwaarschijnlijk niet heeft gelezen gezien het om concept stukken ging in combinatie met de grote hoeveelheid informatie die per dag aangeboden wordt."	Alinea verduidelijkt. Passage toegevoegd over een aansluitende bespreking met voormalig staatssecretaris Snel om een zo volledig mogelijk beeld te geven van de besprekingen. Toelichting van voormalig staatssecretaris Snel toegevoegd.	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	273	"Het 'memo-Palmen' blijkt in de 'juni-week' van 2019 geen prominente rol te hebben gespeeld omdat de inhoud van het 'memo-Palmen' herleidbaar was vanuit de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 en het rapport van de Nationale Ombudsman van 9 augustus 2017. Daarnaast kwamen uit de beoordeling van het "CAF-11 Hawaï dossier door de Teamleider 2 Toeslagen de nieuwe inzichten naar boven die in het 'memo-Palmen' van 2017 nog niet ter discussie stonden.	254	"Het 'memo-Palmen' lijkt in de 'juni-week' van 2019 geen prominente rol te hebben gespeeld omdat de inhoud van het 'memo-Palmen' reeds bekend was vanuit de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 en het rapport van de Nationale Ombudsman van 9 augustus 2017. Daarnaast kwamen uit de beoordeling van het CAF-11 Hawaï dossier door Teamleider 2 Toeslagen de nieuwe inzichten naar boven die in het 'memo-Palmen' van 2017 nog niet ter discussie stonden."	Woord 'herleidbaar' aangepast naar 'reeds bekend' (betere verwoording)	Wederhoor opmerkingen

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
6. Onderzoeksvraag 2	275	<p>"Tijdens de ambtelijke voorbespreking van 5 juni 2019 vraagt de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) naar de opvolging van het 'memo-Palmen' vanaf 2017. Tijdens deze bijeenkomst, waar ook de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) aanwezig was, vroeg de Directeur-Generaal naar de status van het memo en of het opvolging had gekregen. Het 'memo-Palmen' lag volgens de Medewerker 1 UHB Belastingdienst hierbij niet op tafel. Om 09:35 uur stuurt een medewerker van UHB een e-mail met daarin [...] aantekeningen van het overleg waarin de factsheets werden besproken door aan onder andere de Teamleider Toeslagen (appendix A.10.89). Ten aanzien van factsheet 6 stond in deze vastlegging:</p> <p>• <i>"intern memo van 2017 vaktechnisch medewerker (PwC: Vaco Toeslagen (2017)) toeslagen. Interne memo moeten we hier niet iets mee. Laakbaar handelen. Niet kunnen vaststellen dat dit in het MT is besproken. Het lijkt ook FIN niet bereikt te hebben.</i></p> <p>(...)</p> <p>• <i>(PwC: Lavaco Toeslagen): (PwC: Vaco Toeslagen (2017)) zegt dat ze niet weet of het in MT is geagendeerd. Ik heb het uitvoerig besproken met MT1 (PwC: Lid 6 van het MT Toeslagen (2017)) en (PwC: Teamleider 1 Toeslagen). [...] standpunt is vervolgens niet verder gevolgd."</i></p>	284-285	<p>"Tijdens de hiervoor aangehaalde ambtelijke voorbespreking van 5 juni 2019 waarin de concept-factsheets zijn besproken, zijn deze volgens de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) op hoofdzaken besproken en niet bladzijde voor bladzijde. De Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) merkt op dat factsheet 6, waarin wordt verwezen naar het 'memo-Palmen' (destijds aangeduid als het interne memo van 2017 van een vaktechnisch medewerker van Toeslagen), is besproken en dat procesmatige afspraken zijn gemaakt. Volgens geïnterviewden lag het document 'memo-Palmen' tijdens deze bespreking niet op tafel.</p> <p>Om 09:35 uur stuurt een medewerker UHB Belastingdienst een e-mail met daarin aantekeningen van het overleg waarin de factsheets werden besproken (appendix A.10.94). Ten aanzien van factsheet 6 stond in deze vastlegging:</p> <p>• <i>"intern memo van 2017 vaktechnisch medewerker (PwC: Vaco Toeslagen (2017)) toeslagen. Interne memo moeten we hier niet iets mee. Laakbaar handelen. Niet kunnen vaststellen dat dit in het MT is besproken. Het lijkt ook FIN niet bereikt te hebben.</i></p> <p>(...)</p> <p>• <i>(PwC: Lavaco Toeslagen): (PwC: Vaco Toeslagen (2017)) zegt dat (PwC: Vaco Toeslagen (2017)) niet weet of het in MT is geagendeerd. Ik heb het uitvoerig besproken met MT1 (PwC: Lid 5 van het MT Toeslagen (2017)) en (PwC: Teamleider 1 Toeslagen). (PwC: Vaco Toeslagen (2017)) standpunt is vervolgens niet verder gevolgd."</i></p> <p>Uit de e-mail van de Lavaco Toeslagen aan Medewerker 1 UHB Belastingdienst (zoals opgenomen in alinea 266) valt af te leiden dat met 'ik' in bovenstaand citaat wordt verwezen naar de Vaco Toeslagen (2017)."</p>	<p>In de ontvangen commentaren, inclusief hoor en wederhoor, waren vragen over de wijze van formulering van alinea 275 (concept-rapport) opgenomen. Ter verduidelijking en precisering hebben wij op basis van de feiten van het onderzoek de passage geherformuleerd op de wijze zoals verwoord in het rapport.</p> <p>Ter verduidelijking: Op 5 juni 2019 is concept-factsheet 6 met daarin een verwijzing naar het 'memo-Palmen' (destijds aangeduid als het interne memo van 2017 van een vaktechnisch medewerker van Toeslagen) besproken. Dit hebben wij in alinea 284 aangepast om aan te sluiten bij de aantekeningen van de bijeenkomst zoals beschreven in alinea 285. Deze alinea was in het concept-rapport opgenomen als onderdeel van alinea 275.</p>	Opmerkingen begeleidingscommissie en wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	275	-	285	<p>"Uit de e-mail van de Lavaco Toeslagen aan Medewerker 1 UHB Belastingdienst (zoals opgenomen in alinea 266) valt af te leiden dat met 'ik' in bovenstaand citaat wordt verwezen naar de Vaco Toeslagen (2017)."</p>	<p>Passage met uitleg toegevoegd wie met 'ik' in tweede deel van de opsomming wordt bedoeld om verwarring te voorkomen.</p>	Opmerkingen begeleidingscommissie
6. Onderzoeksvraag 2	281	<p>"Medewerker 1 UHB Belastingdienst licht dit zelf ook toe in het interview met PwC door te stellen dat de mail niet was bedoeld om het memo in 2019 geen onderdeel te maken van de bespreking. Medewerker 1 UHB Belastingdienst geeft aan dit juist te hebben gedaan om de reconstructie van het tijdspad van het 'memo-Palmen' en de audit trail zuiver te houden. Dit is ook zo verwoord in de kamerbrief van 2021."</p>	291	<p>"Medewerker 1 UHB Belastingdienst licht dit zelf ook toe in het interview met PwC door te stellen dat de e-mail niet was bedoeld om het 'memo-Palmen' in 2019 geen onderdeel te maken van de bespreking. Medewerker 1 UHB Belastingdienst geeft aan dit juist te hebben gedaan om de reconstructie van het tijdspad van het 'memo-Palmen' zuiver te houden. Dit is ook zo verwoord in de Kamerbrief van 15 juni 2021."</p>	<p>Woord 'audit trail' verwijderd. Uit interview/ ons onderzoek blijkt dat de audit-trail geen overweging/ doel op zich was. De overweging was het zuiver houden van de reconstructie.</p>	Kwaliteitscontrole PwC

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
6. Onderzoeksvraag 2	283	"Ten aanzien van de actielijst geeft de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) in het interview met PwC aan dat het een lange actielijst betrof die door verschillende mensen is opgepakt Het feit dat het 'memo-Palmen' hierin ook is benoemd is een teken dat er geen enkele bedoeling was dit memo te 'verstoppen', aldus de Algemeen Directeur Toeslagen (2019). De Algemeen Directeur Toeslagen (2019) heeft contact gehad met Lid 6 van het MT Toeslagen (2017) wat heeft geleid tot het toesturen van correspondentie over de gesprekken met de advocaat van een aantal van de betrokken ouders in 2017 (appendices A.10.97 tot en met A.10.100). De reconstructie van de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) is volgens [...] dat [...] dit heeft gedaan als opvolging van deze actiepunten. De ontvangen correspondentie is verwerkt in factsheet 8.)"	282	"Ten aanzien van de actielijst geeft de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) in het interview met PwC aan dat het een lange actielijst betrof die door verschillende mensen is opgepakt. Het feit dat het 'memo-Palmen' hierin ook is benoemd is een teken dat er geen enkele bedoeling was dit memo te 'verstoppen', aldus de Algemeen Directeur Toeslagen (2019). De Algemeen Directeur Toeslagen (2019) heeft contact gehad met Lid 5 van het MT Toeslagen (2017). Dat het 'memo-Palmen' daarvoor aanleiding is geweest kon de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) zich in oktober/november 2020 (ten tijde van de POK) niet meer herinneren. Het contact heeft geleid tot het toesturen van correspondentie over de gesprekken met de advocaat van een aantal van de betrokken ouders in 2017 (appendices A.10.102 tot en met A.10.105). De reconstructie van de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) is dat dit is gedaan als opvolging van deze actiepunten. De ontvangen correspondentie is verwerkt in de factsheet inzake de handreiking richting de ouders in het CAF-11 Hawaiï dossier in 2017."	De vraag die hierbij opkwam is of het 'memo-Palmen' aanleiding was voor het contact tussen de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) en Lid 6 van het MT Toeslagen, derhalve zin toegevoegd over de herinnering van de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) over de aanleiding van het contact.	Opmerkingen begeleidingscommissie
6. Onderzoeksvraag 2	287	"De Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) reageert op dezelfde dag aan de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) en schrijft: <i>"Waar komt deze info vandaan? En waarom pas nu? Dit leidt bij mij tot beeld van zorgelijke informatievoorziening. Wat is jouw beeld; hebben we nu echt alle relevante info boven tafel? We moeten alles op alles zetten om niet opnieuw verrast te worden met nieuwe feiten na uitgaan van brief stas. (...) Meer inhoudelijk aan wie is dit aanbod gedaan? Alleen aan advocaat of ook aan ouders? Begrijp ik goed dat toeslagen dus in 2017 al beeld had dat ouders mogelijk in gelijk zouden worden gesteld? En wat is er nadien met dat inzicht gebeurd?"</i> (appendix A.10.105)"	296	"De Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) reageert op dezelfde dag aan de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) en schrijft: <i>"Waar komt deze info vandaan? En waarom pas nu? Dit leidt bij mij tot beeld van zorgelijke informatievoorziening. Wat is jouw beeld; hebben we nu echt alle relevante info boven tafel? We moeten alles op alles zetten om niet opnieuw verrast te worden met nieuwe feiten na uitgaan van brief stas. (...) Meer inhoudelijk aan wie is dit aanbod gedaan? Alleen aan advocaat of ook aan ouders? Begrijp ik goed dat toeslagen dus in 2017 al beeld had dat ouders mogelijk in gelijk zouden worden gesteld? En wat is er nadien met dat inzicht gebeurd? En met de blik vooruit als men twee jaar geleden dit aanbod niet accepteerden waarom zouden ze dat nu wel doen?"</i> (appendix A.10.111)"	Citaat aangevuld in het kader van volledigheid	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	288	"Op 7 juni 2019 om 10:03 uur stuurt de Secretaris van het crisisteam een vernieuwde versie van de actiepunten rond, hierin staat nog steeds [DGBD] achter de punten over factsheet 6 (appendix A.10.106)."	297	"Op 7 juni 2019 om 10:03 uur stuurt de Secretaris van het crisisteam een vernieuwde versie van de actiepunten rond, hierin staat nog steeds [DGBD] achter de punten over factsheet 6 (appendix A.10.112). Met [DGBD] wordt in dit geval het organisatieonderdeel DGBD bedoeld en niet de persoon Directeur-Generaal Belastingdienst."	Toelichting wat [DGBD] toegevoegd ter verduidelijking.	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	289	"Op 7 juni 2019 om 14:54 uur heeft de secretaris van het crisisteam de actiepunten lijst omgezet in Excel en vraagt iedereen om deze aan te vullen. Hierin staat bij de actiepunten over factsheet 6 wel DGBD benoemd, maar niet meer tussen blokhaken (appendix A.10.107)."	298	"Op 7 juni 2019 om 14:54 uur heeft de Secretaris van het crisisteam de actiepunten lijst omgezet in Excel en vraagt iedereen om deze aan te vullen (appendix A.10.113, A.10.114)."	Zin verwijderd omdat het feit dat DGBD niet meer tussen [blokhaken] staat niet relevant is.	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	293	"De Teamleider 2 Toeslagen stelt aan de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) de volgende vraag: <i>"misschien alvast ter voorbereiding nieuw MT besluit voorbereiden over niet meer stopzetten vóórdat burger in gelegenheid is te reageren?"</i> (appendix A.10.116). Hier lijkt te worden gerefereerd aan de zachte stop."	-	Alinea verwijderd	Alinea is verwijderd omdat deze niet relevant is voor het beantwoorden van onze onderzoeksvragen.	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	296	"Op 11 juni 2019 wordt de Kamerbrief afgerond. De Crisismanager geeft aan dat [...] taak gedaan is."	304	"Op 11 juni 2019 wordt de Kamerbrief afgerond en verschuof de focus naar het voorbereiden van het Kamerdebat van begin juli."	Op basis van wederhoor de passage over het Kamerdebat toegevoegd.	Wederhoor opmerkingen

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
6. Onderzoeksvraag 2	299	<p>"Er wordt kritisch op de evaluatie gereageerd. Het Afdelingshoofd UHB Belastingdienst begint [...] reactie met de zin <i>"Dit doet in mijn ogen op geen enkele manier recht aan hoe het proces is verlopen."</i> Eén van de punten bij de reacties is dat in de beleving van de betrokkenen met de kennis die ter beschikking was tijdens de evaluatie, werd geoordeeld over de feiten zoals deze daarvoor hadden plaatsgevonden. Medewerker 1 UHB Belasting zegt hierover: <i>"Met de kennis van nu is het gemakkelijk stellen dat we eerder van koers hadden moeten veranderen. Doordat steeds nieuwe informatie naar boven kwam moesten andere keuzes worden gemaakt. Dat vonden we allemaal (BD en Toeslagen misschien nog wel het meest) zeer onwenselijk, maar de beperkte borging van informatie in die periode was bij ons allen bekend. Dat we die signalen met 'eenzijdige visie zouden wegberedeneerden' is niet waar. Wij konden de claims uit nieuwsberichten en van Kamerleden niet direct bevestigen of ontkrachten, maar we (met name Toeslagen) gingen gelijk aan de slag om informatie op te halen. Mijn indruk is dat het KD bij voorbaat geloofde wat de buitenwereld schreef, wat het wantrouwen naar ons vergrootte."</i> De Teamleider 2 Toeslagen gaat in [...] reactie op de evaluatie in op het 'kantelpunt' dat volgens de evaluatie het moment van instellen van de Crisismanager in 'juni-week' is: <i>"Als ik het stuk (PwC: de evaluatie) lees, valt me op dat het moment van instellen crisismanager als kantelpunt wordt beschouwd terwijl in mijn beleving al eerder (begin dit jaar) een kantelpunt in Toeslagen en DGBel is gekomen. Veel punten rondom gebrekkige informatievoorziening herken ik, maar daten in mijn optiek van de jaren ervoor waar (naar nu blijkt) te makkelijk over juistheid cijfers en koers is gedacht. In aanloop naar de crisis waren we samen al volop bezig om te achterhalen wat er nu eigenlijk aan de hand is en hoe we dat (voor stas én ouders) zo goed mogelijk kunnen oplossen."</i> De bij PwC bekende reacties op de evaluatie zijn opgenomen als appendices A.10.125 t/m A.10.134."</p>	307	"De bij PwC bekende reacties op de evaluatie zijn opgenomen als appendices A.10.131 tot en met A.10.140"	De citaten zijn terug te vinden in de genoemde appendices. Alle reacties opnemen is te veel detail voor het rapport. Om niet selectief te zijn verwijzen we naar de appendices in plaats van het opnemen van enkele passages.	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	302-303	<p>"Noch uit interviews, noch uit documentatieonderzoek is een duidelijke verklaring gevonden waarom het oorspronkelijke factsheet 6 niet is opgenomen bij de definitieve set van factsheets.</p> <p>Medewerker 1 UHB Belastingdienst stelt in het interview met PwC dat het 'memo-Palmen' van het netvlies is verdwenen omdat ze op basis van de uitgevoerde zoekslag niet konden vaststellen of het 'memo-Palmen' op Financiën of binnen Toeslagen was gedeeld. Medewerker 1 UHB Belastingdienst geeft aan later van het Afdelingshoofd UHB Belastingdienst begrepen te hebben dat factsheet 6 uit de set is gelaten, omdat het signaal in hun ogen geen opvolging leek te hebben gekregen. Het oorspronkelijke factsheet 6 is opgenomen in appendix A.8.1"</p>	310	"Noch uit interviews, noch uit documentatieonderzoek is een duidelijke verklaring gebleken waarom het oorspronkelijke factsheet 6 niet is opgenomen bij de definitieve set van factsheets. Door geïnterviewden is wel aangegeven dat er in de 'juni-week' van 2019 is geconstateerd dat het 'memo-Palmen' geen signaal was dat de ambtelijke top had bereikt en dat dit vermoedelijk de reden is dat een referentie naar het 'memo-Palmen' niet meer in latere factsheets is opgenomen. Het oorspronkelijke factsheet 6 is opgenomen in appendix A.8.1"	Het indirect aanhalen van wat medewerkers volgens andere medewerkers gezegd zouden hebben, willen wij van vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid naar betrokkenen, zoveel mogelijk voorkomen. Daarom hebben wij deze passage aangepast. De strekking blijft hetzelfde zonder hierbij expliciet naar individuele medewerkers te verwijzen.	Wederhoor opmerkingen

Bijlage bij vraag 8

Toelichting op de aanpassingen tussen concept-rapport van 17 september 2021 en definitief rapport van 29 september 2021

Hoofdstuk	Concept rapport 17-9-2021		Definitief rapport 29-9-2021		Toelichting aanpassing	Bron
	Alinea	Tekst	Alinea	Tekst		
6. Onderzoeksvraag 2	304	"Wel heeft de Directeur-Generaal op 4 juni 2019 contact gehad met de Algemeen Directeur Toeslagen (2017)."	311	Wel heeft de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) op 4 juni 2019 contact gehad met de Directeur Toeslagen (2017). Tijdens dit contact ging het niet over het 'memo-Palmen', maar over onrust die was ontstaan binnen de groep die de CAF-11 zaak behandelde."	Details inzake telefonisch contact tussen Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) en Directeur Toeslagen (2017) op 4 juni 2019 toegevoegd. Daarnaast functie aanduiding Directeur Toeslagen aangepast.	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	308	"Zoals hierboven reeds geschetst, richtte de 'juni-week' van 2019 zich op de ondeugdelijkheid van het CAF-11 Hawai dossier"	316	"Zoals hierboven reeds geschetst, stond bij aanvang van de 'juni-week' van 2019 de ondeugdelijkheid van het CAF-11 Hawai dossier centraal"	Aangepast ter verduidelijking.	Opmerkingen begeleidingscommissie
6. Onderzoeksvraag 2	309	"Inzake het onderwerp van de 'tweede nationaliteit' is uit de verschillende interviews met aanwezigen bij de ochtendbespreking van 4 juni het volgende beeld naar voren gekomen: Het onderwerp van de gerichte uitvraag van de tweede nationaliteit had in de periode voor de 'juni-week' van 2019 al voor commotie gezorgd vanwege Kamervragen en media-aandacht. In de periode voor de 'juni-week' waren de emoties binnen het Kerndepartement hoog opgelopen over de mogelijke rol van (een tweede) nationaliteit bij CAF-onderzoeken. Daarentegen vonden de medewerkers van het CAF-team zelf niet dat zij 'etnisch hebben geprofileerd' en weerspraken zij deze geluiden stevig. Volgens de Lavaco Toeslagen werd tijdens deze bespreking voor het eerst bevestigd dat tweede nationaliteit bewust werd uitgevraagd en tweede nationaliteit dus niet ongevraagd werd meegeleverd."	317	"Inzake het onderwerp van de 'tweede nationaliteit' in CAF-11 is uit de verschillende interviews met aanwezigen bij de ochtendbespreking van 4 juni het volgende beeld naar voren gekomen: Het onderwerp van de gerichte uitvraag van de tweede nationaliteit in CAF-11 of andere CAF-zaken had in de periode voor de 'juni-week' van 2019 al voor commotie gezorgd vanwege Kamervragen en media-aandacht. In de periode voor de 'juni-week' van 2019 waren de emoties hoog opgelopen over de mogelijke rol van (een tweede) nationaliteit bij CAF-onderzoeken. Daarentegen vonden de (voormalig) medewerkers van het CAF-team zelf niet dat zij 'etnisch hebben geprofileerd' en weerspraken zij deze geluiden stevig. Volgens de Lavaco Toeslagen werd tijdens deze bespreking voor het eerst bevestigd dat tweede nationaliteit bewust werd uitgevraagd en tweede nationaliteit dus niet ongevraagd werd meegeleverd."	'CAF-11' en '(voormalig)' toegevoegd ter verduidelijking	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	312	"De Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) vond het belangrijk om aandacht te schenken aan de rol van (tweede) nationaliteit in de Kamerbrief van 11 juni 2019 omdat hier in de Tweede Kamer en in de media al vaker vragen over waren gesteld en er het beeld werd geschetst dat Toeslagen etnisch had geprofileerd. Dit beeld was ook ontstaan nadat een medewerker betrokken bij het CAF-11 Hawai dossier, een afspraak had met de eigenaar van het betrokken gastouderbureau waarbij de eigenaar van het gastouderbureau lijsten op tafel had zien liggen waarop nationaliteiten van ouders waren weergegeven. Bij het onderzoek naar het CAF-11 Hawai dossier ontdekte Teamleider 2 Toeslagen dat er gezocht was op 'tweede nationaliteit'. Dit leek eerst alleen het geval voor het CAF-11 Hawai dossier, maar dit kon ook betrekking hebben op meerdere CAF-zaken. In overleg met de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) heeft Teamleider 2 Toeslagen vervolgens besloten te onderzoeken of ook bij andere CAF-dossiers de uitvraag naar de 'tweede nationaliteit' was opgevraagd. Ook in andere CAF-dossiers was de data inzake de tweede nationaliteit opgevraagd. Naar verluidt volgens de leden van het CAF-team omwille van de homogeniteit."	320	"Staatssecretaris Snel vond het belangrijk om aandacht te schenken aan de rol van (tweede) nationaliteit in de Kamerbrief van 11 juni 2019 omdat hier in de Tweede Kamer en in de media al vaker vragen over waren gesteld en er het beeld werd geschetst dat Toeslagen etnisch had geprofileerd. Dit beeld was ook ontstaan nadat een medewerker betrokken bij het CAF-11 Hawai dossier, een afspraak had met de eigenaar van het betrokken gastouderbureau waarbij de eigenaar van het gastouderbureau lijsten op tafel had zien liggen waarop nationaliteiten van ouders waren weergegeven. Bij de beoordeling van het CAF-11 Hawai dossier ontdekte Teamleider 2 Toeslagen dat medewerkers van Toeslagen informatie opvroegen over de betrokken ouders, waaronder 'tweede nationaliteit' via een zogenoemde 'query'. Deze uitvraag werd bij alle CAF-zaken via een standaardformulier gedaan waarop onder meer eerste en tweede nationaliteit werd aangevinkt."	Alinea ingekort in het kader van leesbaarheid en feitelijker gemaakt. Daarnaast het woord 'onderzoek' vervangen door 'beoordeling'.	Wederhoor opmerkingen
6. Onderzoeksvraag 2	314	"Volgens de Lavaco Toeslagen was het uitvragen van informatie met betrekking tot nationaliteiten een bewuste keuze. Immers, de gewenste informatie inzake de tweede nationaliteit werd uitgevraagd. Andere informatie was eveneens beschikbaar, maar die was niet aangevraagd en stond niet op de lijsten."	-	Alinea verwijderd	Alinea verwijderd vanwege een mogelijk eenzijdig beeld dat deze alinea weergeeft.	Wederhoor opmerkingen

NB: *In het concept-rapport zijn voor bepaalde betrokkenen andere functieaanduidingen gebruikt, welke in het definitieve rapport zijn aangepast, teneinde de herleidbaarheid naar individuele personen zoveel mogelijk te beperken. In de in deze tabel opgenomen teksten uit het concept rapport van 17 september 2019 zijn de functieaanduidingen waar van toepassing aangepast naar de aanduidingen zoals gebruikt in het definitieve rapport. Andere aanduidingen die verwijzen naar personen (zoals hij, zij, hem, haar) zijn vervangen door [...]*